

აკადემიური საპარტო მყისიერი პასუხი მეამბობა სტუდენტებს

პირველი გეერდიდან

საკანონმდებლო ცვლილებები, რომლის ინიციორია უნდა მოხდეს. საბედნიეროდ, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს აქვს იმის ინტელექტუალური რესურსი, რომ გახდეს პოზიტური ცვლილებების კატალიზატორი", — განაცხადა გიორგი შარვაშიძე.

თსუ-ის აკადემიური საბჭოს წევრების განცხადებით, სხდომაზე დასმული საკითხების გადაწყვეტას საბჭო უახლოეს მომავალში გეგმავს და თსუ-ის რექტორის ინიციატივით, ამ პროცესში სტუდენ-

ტებიც აქტიურად ჩაერთვებიან. თსუ-ის პროფესორის აკადი ყულიჯანიშვილის თქმით, უნივერსიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმაზე მუშაობა უახლოეს დღეებში დაიწყება და ახალ წლამდე დამთავრდება, სტუდენტთა მოთხოვნები კი გათვალისწინებული იქნება.

აკადემიური საბჭოს სხდომის დასრულების შემდეგ თავიანთი მოსაზრება გამოთქვეს სტუდენტებმაც. სტუდენტთა დავალიანებების რესტრუქტურიზაციის შესახებ და, ასევე, ადმინისტრაციული და აკადემიური რეგისტრაციის ვადების გახანგრძლივების თაობაზე

საბჭოს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას მემბრონების სტუდენტთა დიდი ნაწილი დადგებით შეფასებებით გამოეხმაურა. „აუდიტორია 115“-ის წევრის გიორგი ჯავახაძის თქმით კი, ისინი მომავალშიც კატეგორიულები და რადიკალურები იქნებინ, რაც საპროტესტო გამოსვლებით გამოიხატება იმ შემთხვევაში, თუკი თსუ-ის ხელმძღვანელობა უკადებას მოადუნებს აუცილებლად და დროულად გადასაწყვეტი საკითხების მიმართ.

შურთხისა გარემონტი

ლილი ჯავახიშვილი

26 სექტემბერს საზეიმო მისალაპის ჩაშლის გამო პირველკურსელები „აუდიტორია 115“-ის მოქმედებას სცადასცაგვარად აფასება

3 26 სექტემბერის დილას თსუ-ის პროველი კურსელების წინ შეიველი, საზეიმო რობინისძიების ჩაშლის გამო გაუკეთებულობაში აღმოჩნდნენ. მათი ზოგიცემი განსხვავებული გახდათ: სტუდენტების ნაწილი საერთოდ ვერ მიხდა — რა ხდებოდა და რატომ? ნაწილი „აუდიტორია 115“-ის მოთხოვნებს ეთანხმებოდა, პროტესტის გამოხატვის ფორმას კი — არა; ნაწილი ყველა მოთხოვნას იზიარდებდა; ნაწილმა ნეიტრალურ პოზიცია დაავიტისა. რამდენიმე პირველკურსელმა უკვე იცოდა „აუდიტორია 115“-ის არსებობის შესახებ და გაერთიანებაში განეკრიანებასაც გეგმავდა, თუმცა საზეიმო ლონისძიების ჩაშლის არსებული ფორმის მიუღებლობის გამო გადაიიტრა. ჩეკენ მიერ გამოკითხული პირველკურსელების უმეტესობაში აღნიშვნა, რომ თსუ-ში პროტესტები არსებობს, მათაც სურა უნივერსიტეტის ავტონომია, დაფინანსების გაზრდა, თუმცა აღნიშული საკითხები, მათი აზრით, მოლაპარაკებების ფორმატში უნდა გადაწყვდეს.

გთავაზოგთ თსუ-ის პირველკურსელების კომიტეტის:

**„რა უფლებებსაც
თვითონ მოითხოვთ,
იგივე უფლებები
დაურღვის სცადა
სტუდენტებს“**

თაკო პიდიკაშვილი, თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — სულ სხვა რაღაცას ველოდით და დაგვეცდა არეულობა, აყალ-მაყალი, ალბათ, მაღლ წავალდი. ერთ რამ გავიგეთ, სურტ განათლების რეფორმა, თუმცა, კონკრეტულად რა უნდათ, ვერ ვხვდებით. უზრდელური ფორმით აზრის გამოხატვა ჩემთვის მიუღებლია.

არაერთულენოვანი სტუდენტების მოსამაშებელი კურსის სტუდენტი (სახელისა და გვარის დასახელება არ ისულვა): — ვარ ქართულ ენაში მოსამაშებელი კურსის სტუდენტი. ჩემი აზრით, „აუდიტორია 115“ ასე არ უნდა მოქმედებოყოფილი უნივერსიტეტის ავტონომიის საკითხით უბრალოდ ითამაშეს. მესმის, რომ უნივერსიტეტში ბევრი პრობლემაა, სურა ავტონომია და რეფორმების გატარება, მაგრამ გამოხატვის ასეთი ფორმა არასწორია. ეს უნივერსიტეტის იმიჯზე ცუდად მოქმედებს და შეეძლოთ სხვანაირად მოქმედებულება.

ლევან ჩეგიანი, თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — დემოკრატია და ყველას აქვს თავისი აზრის გამოხატვის უფლება, თუმცა პირველკურსელებისთვის შესაბამისი დახვედრა უფრო კარგი იქნებოდა. ზოგიერთი პირველკურსელი იმდედაც გამოიხატა.

თაონა ავამბარაძე, თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — ვფიქრობ, რომ რა უფლებებსაც თვითონ მოითხოვთ, იგივე უფლებები და უფლებების ფორმა არ გვაცადეს გაგვეცნა რექტორი, გაგვეცნო უნივერსიტეტი და ფაკულტეტი.

დენტი: — კარგი იქნებოდა, რომ ახალი სასამართლო წელი საზეიმო ცერემონიით დაწყებულიყო და ეს ყველაფერი დიალოგის რეჟიმში გაგრძელებულიყო. ვფიქრობ, მოთხოვნები სრულიად სამართლიანია, მაგრამ უმჯობესია მათი მშვიდობიანი გზით მოგვირება.

ქათი ლელევაძე: თსუ-ის მაგისტრულის პირველი კურსის სტუდენტი: — ვეთანხმები ყველა მოთხოვნას, გაოცებული ვარ იმით, რაც დამზვდა. ეს პრობლემები სახელმწიფო უნივერსიტეტის ცენტრებაში გაერკვნენ. პროტესტის გამოხატვის ასეთი ფორმა ჩემთვის მიუღებელია.

სალომე ვანაძე: თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — არ მომნის აქციის ფორმატი, რადგან ჩეკენ, პირველკურსელებს, არ გვაცადეს გაგვეცნა რექტორი, გაგვეცნო უნივერსიტეტი და ფაკულტეტი.

ანა ტურიაშვილი: თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — ჩემი აზრით, სხვა ფორმით უნდა გამოხატათ საკუთარი სათქმელი. ანუ ამ ფორმით აქცია ჩემთვის მიუღებელია, თანაც სხვა დროს ჯობდა ამ აქციის მოწყობა.

მაია აბულევა: თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — როგორც „აუდიტორია 115“ მოიქცა, ცივილიზაციული ფორმა არ არის. პირველკურსელების თვალში ცუდად გამოჩნდა. აქმდეც ვიცოდ

დი ამ გაერთიანების შესახებ, ვაპირებდი განეკრიანებას, თუმცა დღეს გადავიფიქრო.

ნათია გარაძე: თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — გასაგებია, რომ ეს მათი მოთხოვნებია, თუმცა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას საკუთარი აზრის დაფიქსირების საშუალება უნდა მისცენ. საჭიროა, რომ პირველკურსელები უნივერსიტეტის ცენტრებაში გაერკვნენ. პროტესტის გამოხატვის ასეთი ფორმა ჩემთვის მიუღებელია.

გალი გარებაძე: თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — მივხვდი, რაც სურა და რის გამო გამართეს აქცია, მაგრამ არ ვიცოდ უნივერსიტეტში რა სიტუაციაა, ამიტომ ვერაფერს ვიტყვი.

გლენო დავითაძე: თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — ვიტყვით რა ვიცოდ რა ვიცოდ და როდესაც ასეთი სიტუაცია დაგვხვდა, გაურკვევლობაში ჩავიარდა.

გამართ გარებაძე: თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — გასაგებია, რომ პირველკურსელების ინფორმირება სურდათ და ამიტომ დაგვეგმის დღევანდელი დღე, მაგრამ პირველკურსელ სტუდენტებში უფრო მეტად დაბნეულობა გამოიცხადდა. ამ სიტუაციის შეფასება მიჭირს, რადგან, ზოგადად, არ ვიცოდ რა ხდება.

გამართ გარებაძე: თსუ-ის პირველი კურსის სტუდენტი: — გასაგებია, რომ ეს მათი მოთხოვნებია, თუმცა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას საკუთარი აზრის დაფიქსირების საშუალება უნდა მისცენ. საჭიროა, რომ პირველკურსელები უნივერსიტეტის ცენტრებაში გაერკვნენ. პროტესტის გამოხატვის ასეთი ფორმა ჩემთვის მიუღებელია.

ნათია გარებაძე

„სწავლის ხალხის ცოდნის“ მორიგი დახმარება

სტუდენტებს“

7 სექტემბერს თსუ-ის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე ჩატარდა საქველმქედლებო მომართების სამსახურის შემსრულებელი განცხადებები და ფორმულირებული თანხმით დაავინახა ფაკულტეტის სელმონების სტუდენტები. ჯამში ფინანსური დახმარება გაენია 17 ბაკალავრისა და 5 მაგისტრანტს. აქედან, 12 სტუდენტს დაუფინანსდა სწავლის გადასახადი, ხოლო 10 სტუდენტს დაენიშნა ყოველთვიური სტიპენდია. ფინანსი მადლობას უხდის შემონველებს, რომელთა დახმარებითაც იგი უკვე ოთხი სემესტრის განმავლობაში ახორციელებს ხელმოკლე და სოციალურად დაუცველების დაფინანსებაში ასევე ასეთი სტუდენტების დაფინანსება.

თამარ გარბაძე, თსუ-ის სტუ-

26 სექტემბერს დაგეგმილი ცერემონია საპროტესტო აქციის გამო ვერ შეძგა

პრეზენტაცია გეგერდიდან

მისამართი და თსუ-ში ჩარიცხული ყველაზე მაღალრეიტინგული სტუდენტები უნდა დაჯილდოვებინათ. უნივერსიტეტის ეზოში ასეთი ფორმით დაგეგმილი ცერემონია ველარ შედგა, რადგან „გარე ტრიბუნის მთელი პერიოდი“ „აუდიტორია 115“-მა აიღო. „ავტონომია უნივერსიტეტის!“ — ამ შეძახლებით დაიკავეს „115“-ელემბა პირველი კორპუსის მთავარი კიბები, საიდანაც მათ ეზოში შეერთილ პირველურსელებს და სტუდენტებს მიმართეს. „აუდიტორია 115“-ის წევრები აცხადებდნენ, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესები მათ ხარისხიან სწავლებას ვერ უზრუნველყოფს. ისინი, ასევე განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ყოფილი მარადგილის, გია შარვაშიძის რექტორად არჩევას პროტესტებდნენ. სწორედ აღნიშულმა გამოიწვია „აუდიტორია 115“-ის“ სტუდენტების უკაყაფილება, რომელთა განცხადებით, მარგაშიძის არჩევა უნივერსიტეტის ავტონომიის შეზღუდვას ნიშნავდა. ისინი აგრძელებს ითხოვდნენ განათლების სისტემის ცვლილებას, რეფორმების გატარებას, სტუდენტური თვითმმართველობის გაუქმებას და თანხის გადაუხდელობის გამო სტატუსშეჩერებული სტუდენტების სასამართლო პროცესში დაბრუნებას.

„აუდიტორია 115“-ის ნარმომადგენელმა გიორგი ჩიხლაძემ პირველურსელებს მანიფესტი გააცნო, სადაც ნათესებია, რომ უნივერსიტეტის ძირითადი მიზანი — ხარისხიან სწავლა — დღეს ნაკლებად აქტუალურია. „აუდიტორია 115“-ის წევრები მიიჩნევენ, რომ თსუ-ში კვლავ გრძელდება კლანური მმართველობა და ანტისამეცნიერო პროცესები. აქციაზე „აუდიტორია 115“-მა საკუთარ მოთხოვნები ნამოაყენა, რომელიც 6 პუნქტად არის განერილი:

1. ხარისხიან და ხელმისაწვდომი განათლება;
2. საუნივერსიტეტო ავტონომია;
3. გარე რეფერირების პრინციპის დანერგვა;
4. სტუდენტური თვითმმართველობების არსებული სტრუქტურის ძირებული რეფორმა;
5. უნივერსიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტში თანხის გამოყოფა სტუდენტური საერთო საცხოვრებლის პირობების გადაუხდელობა;
6. სტუდენტური რომელიც სწავლის გადაუხდელობის გამო არ ესწენებათ ბაზაზე, მიეცეთ აკედემიური რეგისტრაციის შესაძლებლობა.

„აუდიტორია 115“-ის წევრმა გიორგი ჩიხლაძემ „აუდიტორია 115“-ის სახელით მოუწოდა სტუდენტებსა და სამოქალაქო საზოგადოებას — აქტიური მონაწილეობა მიიღონ მიმდინარე პროცესებში; იძრძოლონ ხარისხიანი და ხელმისაწვდომი განათლებისთვის, უნივერსიტეტის ავტონომიისთვის: „ჩევნ გვინდა არსებული მცდარი პრატიკისა და სისტემის შეცვლა, პოზიტიური აღმართება, რომ მოხარული მომართველობისათვის გავინდება“ — განაცხადა ლევან ბერიძემ.

ნასწორობისა და სოლიდარობის იდეაზე იქნება დაფუძნებული და თუ ჩვენ ერთად დავდგებით, ამ იდეაბის განხორციელებას ნამდვილად შევძლებთ. ჩვენ ვიბრძოვით იმ ხელისუფლების ნინააღმდეგ, რომელიც უნივერსიტეტში პარტიული ინტერესების გატარებას ცდილობს. არც უნივერსიტეტის შიდა კლას არ მივცემთ უფლებას — აქ თავისი ინტერესები გაატაროს“, — ამ სიტყვებით დასრულდა თავისი გამოსვლა გიორგი ჩიხლაძემ, რომელსაც სტუდენტების მხრიდან სკანდირება — აუდიტორია უნივერსიტეტს!“ „თავისუფლება უნივერსიტეტს!“

„აუდიტორია 115“-ის წევრმა ლევან ლორთეიგანიძემ გიორგი შარვაშიძის რექტორად არჩევა და უნივერსიტეტის დაფინანსების პოლიტიკა გააპროტესტა. „რექტორი გიორგი შარვაშიძე იყო იმ მოლაპარაკებების მონაბილური, რომლის ფარგლებშიც მოგვატყუეს და ამ შეურაცხყოფას არავის ვაპატიობით! ჩვენ დავიცავთ იმ რიებულებებს, რომელიც უნივერსიტეტის დამასარებლებს ჰქონდათ. მოვითხოვთ მეცნიერებაზე ორიორებულ განათლებასა და პრაქტიკაზე ორიგინალურ ტირებულ სტერილურ თეორიას და ამის მისაღებად ბრძოლის ყველაზარი კანონიერ ფორმას გამოვიყენებთ. რაც მთავარია, ბრძოლას გამოვცხადებთ ყველა იმ პოლიტიკურ ძალას, ვინც ჩვენთან მოახლოებას გადაწყვეტს. ჩვენ არ ვართ პოლიტიკური სპეციალის ნანილი, ჩვენ მოთხოვნები სრულიად სხვაა და ის განათლების რეფორმსა და უნივერსიტეტის აეტონომიას მოიცავს. უნივერსიტეტის სივრცე არის სტუდენტებისა და ჩვენ ვაცხადებთ, რომ ბრძოლა განათლების რეფორმისთვის ნებისმიერი რექტორის პირობებში გაგრძელდება მიზნის მიღწევადებები!“ — განაცხადა ლევან ბერიძემ.

„დღეს საზოგადოების მხოლოდ ერთ ნაწილს ეძლევა საშუალება განათლება მიიღოს, მეორე ნაწილს კი სახელმწიფო წარმატებული მდგრადი მომართველობების არსებული სტრუქტურის ძირებული რეფორმა; 5. უნივერსიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტში თანხის გამოყოფა სტუდენტური საერთო საცხოვრებლის პირობების გადაუხდელობა; 6. სტუდენტური რომელიც სწავლის გადაუხდელობის გამო არ ესწენებათ ბაზაზე, მიეცეთ აკედემიური რეგისტრაციის შესაძლებლობა.“

„აუდიტორია 115“-ის წევრმა გიორგი ჩიხლაძემ „აუდიტორია 115“-ის სახელით მოუწოდა სტუდენტებსა და სამოქალაქო საზოგადოებას — აქტიური მონაწილეობა მიიღონ მიმდინარე პროცესებში; იძრძოლონ ხარისხიანი და ხელმისაწვდომი განათლებისთვის, უნივერსიტეტის ავტონომიისთვის: „ჩევნ გვინდა არსებული მცდარი პრატიკისა და სისტემის შეცვლა, პოზიტიური აღმართება, რომ განვითარება და უნდა შეიძლება განაცხადა ლევან ბერიძემ 115“-ის წევრმა გიორგი არობელიძემ.

„ჩევნ უკეთესი უნივერსიტეტი გვინდა! ჩევნ ვართ სტუდენტები, რომლებიც უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს ვაპატიობებთ. ასეთ აქტიურ სტუდენტებს სხვაგან ვერავს ნახავთ! სწორედ ამიტომ გადაუხდელობის გამო არ ესწენებათ ფუნდამენტური უფლება და ეს მათვრისაში უნდა გაითვალისწინოს“, — განაცხადა ლევან ბერიძემ.

„ჩევნ უკეთესი უნივერსიტეტი გვინდა! ჩევნ ვართ სტუდენტები, რომლებიც უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს ვაპატიობებთ. ასეთ აქტიურ სტუდენტებს სხვაგან ვერავს. მეჩემა და ეს ლია კარის მტკრევება ჰქავს. სტუდენტების ბაზების გახსნაა, რათა მათ საშუალება მიეცეთ სასწავლო საგნეზი აირჩიონ. უსასარობა არ უნდა იყოს სწავლის შეწყვეტის მთავარი მიზანი. განათლების მიღება არის ადამიანის ფუნდამენტური უფლება და ეს მათვრისაში უნდა გაითვალისწინოს“, — განაცხადა ლევან ბერიძემ 115“-ის წევრმა გიორგი არობელიძემ.

„ჩევნ უკეთესი უნივერსიტეტი გვინდა! ჩევნ ვართ სტუდენტები, რომლებიც უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს ვაპატიობებთ. ასეთ აქტიურ სტუდენტებს სხვაგან ვერავს. მეჩემა და ეს ლია კარის მტკრევება ჰქავს. სტუდენტების მიღების ნამოყენებული ინიციატივების მიზანა ადრესატურაში, მათ განხორციელება და განაცხადა ლევან ბერიძემ 115“-ის წევრმა გიორგი არობელიძემ.

„ჩევნ უკეთესი უნივერსიტეტი გვინდა! ჩევნ ვართ სტუდენტები, რომლებიც უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს ვაპატიობებთ. ასეთ აქტიურ სტუდენტებს სხვაგან ვერავს. მეჩემა და ეს ლია კარის მტკრევება ჰქავს. სტუდენტების მიღების ნამოყენებული ინიციატივების მიზანა ადრესატურაში, მათ განხორციელება და განაცხადა ლევან ბერიძემ 115“-ის წევრმა გიორგი არობელიძემ.

„ჩევნ უკეთესი უნივერსიტეტი გვინდა! ჩევნ ვართ სტუდენტები, რომლებიც უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს ვაპატიობებთ. ასეთ აქტიურ სტუდენტებს სხვაგან ვერავს. მეჩემა და ეს ლია კარის მტკრევება ჰქავს. სტუდენტების მიღების ნამოყენებული ინიციატივების მიზანა ადრესატურაში, მათ განხორციელება და განაცხადა ლევან ბერიძემ 115“-ის წევრმა გიორგი არობელიძემ.

„ჩევნ უკეთესი უნივერსიტეტი გვინდა! ჩევნ ვართ სტუდენტები, რომლებიც უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს ვაპატიობებთ. ასეთ აქტიურ სტუდენტებს სხვაგან ვერავს. მეჩემა და ეს ლია კარის მტკრევება ჰქავს. სტუდენტების მიღების ნამოყენებული ინიციატივების მიზანა ადრესატურაში, მათ განხორციელება და განაცხადა ლევან ბერიძემ 115“-ის წევრმა გიორგი არობელიძემ.

„ჩევნ უკეთესი უნივერსიტეტი გვინდა! ჩევნ ვართ სტუდენტები, რომლებიც უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს ვაპატიობებთ. ასეთ აქტიურ სტუდენტებს სხვაგან ვერავს. მეჩემა და ეს ლია კარის მტკრევება ჰქავს. სტუდენტების მიღების ნამოყენებული ინიციატივების მიზანა ადრესატურაში, მათ განხორციელება და განაცხადა ლევან ბერიძემ 115“-ის წევრმა გიორგი არობელიძემ.

„ჩევნ უკეთესი უნივერსიტეტი გვინდა! ჩევნ ვართ სტუდენტები, რომლებიც უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს ვაპატიობებთ. ასეთ აქტიურ სტუდენტებს სხვაგან ვერავს. მეჩემა და ეს ლია კარის მტკრევება ჰქა

ყველაზე გაღალრეიტინგული სტუდენტების
დაჯილდოება 107-ე აუდიტორიაში მოხვედა

მესამე გვერდიდან

რექტორმა თავისი გამოსვლის შემდეგ სიტყვა გადასცა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრს აღექსანდრე ჯეველავას, რომელმაც გიორგი შარვაშიძეს რექტორის არჩევნებში ღირსეული გამარჯვება მიუღოცა, ხოლო პირველურსელებსა და პროფესორ-მასწავლებლებს ნარმატების უსურვა. მისი თქმით, უნივერსიტეტის მეტი დამოუკიდებლობა და ავტონომია უნდა ჰქონდეს, რომ უნივერსიტეტმა საერთაშორისო ხარისხის და მასშტაბის კვლევა და სწავლა უზრუნველყოს და რომ სტუდენტებმა უნივერსიტეტის მართვაში სრულფასოვანი მონაწილეობა უნდა მიიღონ. „ვიზიარებ სტუდენტების მოთხოვნებს და პირობას ვდებ, რომ სამინისტროს მხრიდან თსუ-ს ექნება ისეთი მხარდაჭერა, როგორიც მას ეკადრება. მესმის სტუდენტების გულისტკივილიც, რომ უფრო სწრაფად ვერ ვვითარდებით, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, უნივერსიტეტის სახელი როგორც ადრე ქუხდა, ისევ ისე დაიქუხდება!“ — განაცხადა აღექსანდრე ჯეველავაშ.

სტუდენტების შემართება და ენთუზიაზმის საქართველოს ფინანსთა მინისტრმა ნოდარ ხადურმაც მოიწონა და აღნიშნა, რომ განათლების რეფორმა არ არის პროცესი, რომელიც სტატისტიკა-სთან მიგვიყვანს, ის დინამიკური პროცესია, რომელსაც მუდმივად სჭირდება გაუმჯობესება. მისი თქმით, ასევე მნიშვნელოვანია ამ პროცესში სტუდენტების

A black and white photograph showing three men in dark suits seated behind a long conference table. Each man has a microphone in front of him. There are two water bottles on the table between the middle and right men. The background features a wall with several circular emblems and the text "www.mtsu.edu.ge".

ჩართვა და რომ სტუდენტებთან დიალოგს აღტერნატივა არ აქვს. გამოსვლის ბოლოს, ნოდარ ხადურმა სტუდენტებს დიდი ქართველი მწერლის ნოდარ დუმბაძის პერიფრაზიც შეასენა: „ლეციაზე ერთი ჩვეულებრივი სტუდენტი ქუჩაში ყველაზე დიდი მოქალაქე ვარ“... მან სტუდენტებს, ასევე, მოუწოდა ღირსეულად ატარობოსუ-ის სტუდენტის სახელი.

შემდეგ ჯერი ყველაზე მაღალრეა-
ტინგული სტუდენტების დაჯილდობაზე
მიღდგა. გამოცდების ეროვნული ცენტრისა
ინფორმაციით, ყველაზე მაღალრეატინ-
გული აპიტურიენტი სწორედ თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი
გახდა. მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
„კრედიტ“-მ თსუ-ში სან-დიეგოს სახელმ-
წიფო უნივერსიტეტის საპაკალავრო პრო-
გრამის სტუდენტი თამარ მენტეშაშვილი
დაასაჩუქრა. მას გადაეცა აგრეთვე თსუ-
ის სასაჩუქრე ნაკრებიც.

თსუ-ის მეგობარმა კომპანიამ „Martini Shot“ უურნალისტიკის ფაკულტეტის მა-

ღალრეიტინგული პირველსემესტრელი
ეკატერინე ჯანიაშვილი დაასაჩუქრა.

ამის შემდეგ თსუ-ის რექტორმა გიორგი შარვაშიძემ და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა ალექსანდრე ჯავახელავამ თსუ-ის 7 ფაკულტეტის 7 მაღალრეიტინგული პირველყურსელი დააჯილდოვეს. ესენი არიან: მარიამ იმერლიშვილი (სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი), თამარ ბალახაძე (მედიცინის ფაკულტეტი), თამარ ბარანაძიშვილი (იურიდიული ფაკულტეტი), მერი მესხიძე (ფიზქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტი), ელენე წიკლაური (ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტი), ცისია მოისნრაფიშვილი (ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი) და გვარცა მელითაური (ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი).

შვიდივე ფაკულტეტის მაღალრეიტინგული სტუდენტები: თათია გახტანგაძე (სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა

საზოგადო ცერემონიის დამთავრების
შემდეგ პირველკურსელები ფაკულტე-
ტის დეკანებსა და პედაგოგებს შეხვდნენ.
სალამოს კი თსუ-ს სააქტო დარბაზზე
თბილისის მერიის ბიგ-ბენიდან კონცერტი
გაიმართა, რომელიც მონაწილეობა სხვა
ცნობილმა შემსრულებლებმაც მიიღეს.

თამარ დადიანი

„115“-ელი გიორგი ჩიხელაძე: „ასეთი ფორმით პრემილა
უნივერსიტეტის აღვინისტრაციამ გვაიძულა “

„აუდიტორია 115“-მა უნივერსიტეტის მთავარი შესასვლელიდან და ნულოვანი სართულიდან კორპუსში შეჭრა მოახერხა. როდესაც „აუდიტორია 115“-ის წევრებმა აუდიტორია 107-თან მისვლა სცადეს, სადაც რეიტინგული პირველკურსელების დაჯილდოობის ცერემონია დასასრულს უახლოედდოდა, მათ თსუ-ის დაცვის წარმომადგენლებმა წინააღმდეგობა გაუწიეს. ეს არის უანონობა. სტუდენტების ინფორმაცია. რექტორმა აღნიშნა, რომ თუ ფიზიკურ ძალადობას ჰქონდა ადგილი, მაშინ შესაბამის უწყებებს საქმის კურსში ჩააყენებდა და სტუდენტებს დამატებითი ინფორმაციის მიზნდება სთხოვა.

„ეს არის უკანონობა, სტუდენტების უნივერსიტეტში თავისი უფლად გადადგი-
ლებას გვიყრძალავენ, მიაწერთ, „ავტო-
ნომია უნივერსიტეტის!“ — ისმოდა სტუ-
დენტების შეძახილები. ვითარების დაძაბ-
ვისთანავე პირველ კორპუსში საპატრიულო
პილიციის წარმომადგენლებიც გამოჩნდ-
ნენ. დაძაბულობა სტუდენტებთან თსუ-ის
რექტორის გიორგი შარვაშიძის მისვლაშ
განმუხტა, რომელმაც დაცვას სტუდენტე-
ბის დერეფუნტებში შემოწვების ნება დართო
და სტუდენტებს მოლაპარაკება შესთა-
ვაზა. „აუდიტორია 115“-ის ნევრებმა ნა-
თია ქარჩილაძემ და გიორგი არობელიძემ
გიორგი შარვაშიძეს სამართალდამცავე-
ბის გამოძახების მიზეზები ჰკითხებს და
სტუდენტების ცემის შესახებ მიაწოდეს.

ქუთარს, რომ მოპრანდეს 115-ე აუდიტორიაში და უპასუხოს ჩვენს კითხვებს. ეს არის ლოგიკური პროცესტის ფორმა. ასე-თი ფორმით პრძოლა გვაიძულა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ, პირველ რიგში, ბატონმა შარვაშიძემ, რომელიც კომფორტის ზონას იქმნის. მან მინისტრის მოადგილედ მუშაობისას მოგვატყუა და არ ვაატარო ის ცვლილებები, რაც დაგვპირდა. არ ვართ დარწმუნებული, რომ გიორგი შარვაშიძე განათლების ძირეულ რეფორმაზე დაიხცებს ლაპარაკს. ჩვენ დარწმუნებულები ვართ, მმართველი პოლიტიკური ძალა გიორგი შარვაშიძეს უნივერსიტეტში პარტიული ინტერესების გასატარებლად იყენებს", — განაცხადა „აუდიტორია 115"-ის წევრმა გიორგი ჩიხლაძემ.

არ შეასრულა, ჩვენ დაუყპირისპირდებით
და ვაგრმბობინებთ, რომ ამ ხალხის გაცუ-
რება ძვირად დაუჯდება. დაცვა უნივერსა-
ტეტის თანამშრომლების ყველაზე პატიო-
სანი ნაწილია. მათ ბრძანება ჰქონდათ, რომ
სტუდენტები არ მიეშვათ მინისტრებთან,
თანამდებობის პირებთან, რომ მათვის
ერთო-ორი სიტყვა გვეთქვა. ჩვენ გვინდა,
„უმაღლესი განათლების შესახებ“ კანონში
შესატანი ცვლილებები განხორციელდეს,
რაზეც თანახმა იყო პრემიერ-მინისტრი და
რისი პირობაც მოგვცა განათლების სამი-
ნისტრომ და თუ მოცემულ პირობას არ
შეასრულებენ, დიალოგს აზრი არ აქვს. რე-
ქტორის გადაყენების საკითხი, ამ ეტაპზე,
კერჯვერობით, არ დგას. არავინ იუიქროს,
რომ ჩვენ დიალოგის წინააღმდეგნი ვართ“,
— აღნიშნა „აუდიტორია 115“-ის წევრმა
თავის თავის და წევრის

ლევაბ ლორთქიფახიძემ და მარგაშიძე სამართლის მინისტრი გიორგი შარვაშიძე „აუდიტორია 115“-ის წევრებს თსუ-ის ადმინისტრაციის თანამშრომლებთან ერთად პირველი კორპუსის 115-ე აუდიტორიაში იმავე დღეს შეხვდა.

ნატო მიმღებაპი

**დადგენული ნაძლევი და „აუდიტორია 115“-ის
ცენტრა გამოყოფის მიზანი**

ოორგი შარვაშიძის რეგტორად
არჩევის დღეს „აუდიტორია
115”-ის ნევრმა გიორგი ჯავახა-
ძემ და „აუდიტორია 115”-ის ყოფილმა
ნევრმა აღმესანდრე ცაგარელმა
ნაძლევი დადგეს. გიორგი ჯავახაძე
ყოფილ თანაგუნდელს დაპირდა, რომ
ახალ რეგტორს 4 წლამდე დაატოვე-
ბინებენ პოსტს. აღექსანდრე ცაგარე-
ლი კი რეგტორ გიორგი შარვაშიძის
პრინციპულობასა და პროგრესზე
ორიენტირებულობაშია დაწინმუხებ-
ული და ოვლის, რომ გიორგი შარვა-
შიძეს, კარგი იქნება, თუ დააცლიან
უნივერსიტეტისთვის რეალურად სა-
სიკეთო საქმის კეთებას.

„ბოლო ათწლეულების განმავლობაში
თსუ-ს ეყოლება პროგრესზე ორიენტირე-
ბული რექტორი. ვულოცავ ბატონ გია შარ-
გაშიძეს. დროა თსუ-ის ჭაობი გაირღვევს“, —
ასე გამოხმაურა ახალი რექტორის არჩევას
სოციალური ქსელის საშუალებით თსუ-ის
დოქტორანტი, „აუდიტორია 115“-ის ყოფი-
ლი წევრი ალექსანდრე ცაგარელი. როგორც
გავარკვიეთ, ალექსანდრე ცაგარელმა
დაახლოებით სამი ოვარა, რაც „აუდიტორია
115“ დატოვა და თანამოაზრებთან ერთად
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
განვითარების სტრატეგიის შემუშავების
პროცესში ჩართვას გეგმავს. მისი ინფორ-
მაციით, სტუდენტური გაერთიანებიდან
კიდევ ბევრი სტუდენტი წამოვიდა. „აუ-
დიტორია 115“-ის წევრი გიორგი ჯავახაძე
ადასტურებს, რომ ალექსანდრე ცაგარელი
სტუდენტური მოძრაობის წევრი აღარ არის,
თუმცა ამბობს, რომ იგი თავისი წებით არ
წასულა, ატარებდა პარტიულ ინტერესებს,
რის გამოც „აუდიტორია 115“-მა წასვლა
აიძულა.

„ჩემ გარდა ძალიან ბევრი წამოვიდა, რადგან მთავარი ნიშნული და ღირებულებები, რაც ამ გაერთიანებას ჰქონდა, დაიკარგა, დღეს, უბრალოდ, არსებობს სახელი „აუდიტორია 115“ და მის გარშემო გაერთიანებული რამდენიმე ათეული ადამიანი. მე ჩემი პოზიცია მაქვს, ვიცნობ ვითრიგი შარვაშიძეს, ვიცი მისი ხედვა, თუ როგორ სურს უნივერსიტეტის განვითარება და, შესაბამისად, მაქვს დადებითი პოზიცია. ვერც ერთ მიზეზს ვერ ვხედავ, თუ რატომ არ უნდა დამტკირა მხარი მისთვის. რა თქმა უნდა, ვიღაცებს განსხვავებული პოზიცია ექნებათ, მათ შორის „აუდიტორია 115“-საც და სტუდენტურ

თვითმმართველობასაც. თუმცა, როგორც
ჩანს, მათ თავისი პირადი ინტერესები გააჩ-
ნიათ. სასწავლო წლის დაწყების ცერემო-
ნიის ჩაშლა რაღაც შეუ იყო, სურთ მიიქციონ
ყურადღება, რადგან მედია მათ ქმედებებს
იმდენად აღარ აშუქებს. საქართველო დე-
მოკრატიული ქვეყანაა და ყველას შეუძ-
ლია აზრის გამოხატვა, მაგრამ მთავრია —
ადამიანები რამდენად არიან შედეგზე ორი-
ენტირებულება. თუ რეეტორთან შეხვედრის
შემდეგ კიდევ უარყოფითი დამოკიდებულე-
ბა აქვთ მის შიმართ, მაშინ ვერ ვეცდები — რა-
სურთ. გიორგი შარვაშიძემ შესთავაზა თა-
ნამშრომლობა და უნივერსიტეტის წესდება-
ში იმ ცვლილებების შეტანა, რაც მათ სურთ.
თუმცა, ეს ცვლილებები არგუმენტირებული
უნდა იყოს და აკადემიურ საბჭოსა და სხვა
ორგანოებთან ერთად შეჯერებული", — გა-
ნაცხადა ალექსანდრე ცაგარელმა.

გიორგი ჯავახაძემ ალექსანდრე ცაგარე-ლის განცხადებას 26 სექტემბრის საპროტესტო აქციასთან დაკავშირებით ამორალური უწოდა. მისი თქმით, იგი არის ადამიანი, რომელიც სტუდენტურ მოძრაობაში პარტიული ინტერესების გატარებას ცდილობდა, ოფიციალურად არის სოციალურ-დემოკრატიული პარტიის წევრი და „აუდიტორია 115“-ის წევრებმა ტყუილშიც გამოიჭირეს.

„აუდიტორია 115“-ში ხშირად იყო საუბარი, რომ მას პარტიულობის გამო მოძრაობას უნდა დაეტოვებინა. ალექსანდრე ცაგარელი „აუდიტორია 115“-ში პირველად 9 მარტის მოვიდა, იმავე დღეს უთხრეს მოძრაობის წევრების მიერთებას.

— ეგ აქტიური პროტესტი დაიწყო და არაესი ეცალა ამ საკითხისთვის. 18 მარტიდან ისევ დაიწყო საუბარი მისი წასვლის შესახებ. ჩევნები კი კერძობით ყველანაირ პოლიტიკურ პლატ-ფორმას. ალექსანდრე ცაგარელს ამ ყველა-ფერს კუსნიდით, თუმცა იგი მაინც არ მი-დიოდა. საპოლონოდ იძულებული გავხადეთ — მოძრაობა დაეტოვებინა, ამ საკითხზე საკმაოდ მწვავე საუბარი გვქონდა. მან მოგვატყუა, რომ თითქოს დაუკავშირდნენ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დან და რაღაც საბუთების გადაგზაცხადის თხოვდნენ. და ახლა, როდესაც ეს ადამიანი „აუდიტორია 115“-ის ქმედებას პოპული-სტურად აფასებს, უძრალოდ ამორალურია. ალექსანდრე ცაგარელთან ერთად „აუდი-ტორია 115“ ოფიციალურად დატოვა დაახლოებით 10-მა ადამიანმა, რომელიც მას მიზნების განხორციელებაში ეხმარებოდნენ, — აღნიშნა „აუდიტორია 115“-ის წევრ-მა აღირდა და აღარჩოდნი

„აუდიტორია 115“-ს გარკვეულ გარიგე-
ბებში ბრალს სდებს ალექსანდრე ცაგარე-
ოვს.

პოლიტიკური პრეფერენციები, მაგრამ „აუდიტორიის 115“-ის წევრი სენატის წევრი სტუდენტები ჩამად პაპაგასთან კომუნიკაციაში რომ იყვნენ, ევ რა წესია? ან პაპაგა ჩემზე მესიჯებს რომ წერდა, „სუს“-ის აგენტია... მოკლედ, ზედმეტად ბევრი სიბინძურება და ახლა არ ვაპირებ შევყვე ჭორაობას. თანაც, მხოლოდ 10 კაცს რომ არ დაუტოვებია „აუდიტორია 115“, ფოტოებსაც ეტყობა.“ — აონიშვა ალექსანდრი (გადარეომა).

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სტუდენტი თორნიკე ჩიგაძე „აუდიტორია 115“-ის დატოვების ფაქტს ასე ხსნის: „აუდიტორია 115“ დატოვები იმის გამო, რომ არ იყო სამუშაო გარემო შექმნილი, წევრების უმრავლესობას, განსაკუთრებით კი წამყვან წევრებს, არ აღმოაჩნდათ საცავისი პოლიტიკური ცნობიერება და თანმიმდევრულობა, რაც საჭიროა სტუდენტური მოძრაობისთვის. მე უარი ვთქვი იმ მუდმივ წევრობან დაპირისიობებსა და ინტრიგებზე, რაც შეუძლებელს ხდიდა მათთან მუშაობას. მაგალითად, ორჯერ მოვაწყვეთ კონფერენცია გარე რეფერირების და ტენუირების საკითხის შესახებ, რასაც მოძრაობის წევრების ძალზედ მცირე ნანილი ესწრებოდა, სანაცვლოდ კი პრიდი საკითხების განხილვებისას და უშინაარსო სკანდალების დროს ივებებოდა ხოლმე 115-ე აუდიტორია. ზურგს უკან მოძრაობის რამდენიმე წევრზე, მათ შორის, ჩემზეც ავრცელებდნენ ჭორებს, რამაც საბოლოოდ მიმიყვანა იმ აზრამდე, რომ ორგანიზაცია უუნარო — გახდეს ფუნდამენტური ცვლილებების კატალიზატორი და დავტოვე მოძრაობა“.

ରାଜ୍ ଶେଖେବା „ଆୟଦିତ୍ତରିକା 115“-ରୁ
ଲେଖାନ୍ତଙ୍କ ପରିମାଣରେ ଏହାର ଅଧିକତଃକାଳୀନ
ପରିମାଣରେ ଏହାର ଅଧିକତଃକାଳୀନ ପରିମାଣରେ
ଏହାର ଅଧିକତଃକାଳୀନ ପରିମାଣରେ ଏହାର ଅଧିକତଃକାଳୀନ
ପରିମାଣରେ ଏହାର ଅଧିକତଃକାଳୀନ ପରିମାଣରେ

Պ.Տ. გաղցետո, „տծոլուսօն Սահմանադրություն“
և այլ պահանջման մասին օրենքը կազմության կողմէն հաստի կամաց առաջարկություն է առաջանալու համար:

ନେତ୍ରିକ୍ ପାଠ୍ୟାବ୍ଦୀ

ნვენ პროცესების დაკვირვების რეზისურტი ვართ

— ერთერთ ტელე-გადაცემაში ახსენეთ, რომ პირველკურსელების მიღების საზეიმო ცერემონიაზე აპირებდით პოზიციის დაფიქსირებას, კონკრეტულად რის ოქმისა და მათი მიზანი?

— როგორც მოგეხსენებათ, 26 სექტემბერს პირველკურსელებთან შეხვედრა ჩაიშალა კონკრეტული პირების მარგინალური ქმედების გამო, რის შედეგადაც ჩვენი პირველკურსელები უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობასთან შეხვედრის ნაცვლად აღმოჩნდნენ რამოფენიმე ადამიანის პიარაქციაზე. ამ შეხვედრაზე, რა თქმა უნდა, სტუდენტურ თვითმმართველობას უნდა

დაეფიქსირებინა საკუთარი პოზიცია. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ დღეს უნივერსიტეტში არ არის ჯგუფებად დაყოფის დრო. ყველა ადამიანს აქვთ საკუთარი მოსახრება და დამოკიდებულება, მაგრამ მიზანი საკრ-

თო უნდა იყოს, კერძოდ, უნივერსიტეტში იმ რეალური პრობლემების მოწესრიგება, რომელიც დღეს არსებობს. ეს საკითხები კი გადასაჭრელია ქმედითი ნაბიჯებთ, რომელიც საბოლოოდ დადებით შედეგს მოგვცემს და არა პოპულისტური აქციით. უნივერსიტეტი უნდა გაერთიანდეს საერთო მიზნის გარშემო და პირველ რიგში ეს ერთიანობა უნდა ვაჩვენოთ სტუდენტებმა. აი, ეს მინდოთა მეტავა ჩემს ამონსალაში.

— რას ფიქრობთ „აუდიტორია 115“-ის მიერ 26 სექტემბრს გამართულ საპროცესო აქციაზე და, ზოგადად, მათ მოძრაობაზე?

— „აუგიტორია 115“-ის აქცია იყო უნივერსიტეტის, საუნივერსიტეტო საზოგადოების და პირველკურსელების უპატივცემულობა. არ შეიძლება, როცა ადამიანი პირველად მოდის უნივერსიტეტში და ცუდ მაგალითს აძლევ, საზოგადოებამ უნდა ისწავლოს პროტესტის გამოხატვის სხორი ფორმა, რითაც არ შეიზღუდება სხვა ადამიანის უფლებები და ინტერესები. ეს ჯგუფი კი არის მარგინალური და ყველა დამოკიდებულებასა გამოხატავს არეულობით, დაძაბულობით და პროტესტის მსგავსი ფორმებით. რეალურად კი ეს გახსნავთ საკუთარი თავის პიარი და არა საქმის კითხების, უნივერსი-

ტეტის განვითარების სურვილი. კარგი იქნება, თუ ერთხელ მაინც, ეს ადამიანები პრობლემის დასახელებასთან ერთად გა-დაჭრის გზებსაც შემოგვთავაზებენ.

— რას გეგმავს სტუდენტური თვითმმართველობა უნივერსიტეტში მიმდინარე მოვლენაზებთან და კავშირებით?

— სტუდენტური თვითმმართველობა
არის განვითარების გზაზე, პროცესში,
როდესაც აუცილებელია ცვლილებები,
რათა სტრუქტურა გახდეს უფრო მოქნი-
ლი, ვიდრე არსებობს და, რა თქმა უნდა,
ჩვენი პრიორიტეტი, როგორც ბოლო ორი
წლის ტენდენცია არსებობდა, არის გა-
ნათლების მიმართულებით მუშაობა. ჩვენ,
უნივერსიტეტში სტუდენტების ერთადერ-
თი ლეგიტიმური წარმომადგენლობითი
ორგანო, ობიექტურად დავაკირდებით
ყველა პროცესს, რაც წარმართება უნი-
ვერსიტეტში და გვექნება მყისიერი რეაქ-
ცია - ლო რაამ ეათავოობისა თავისია ასახული.

და ბოლოს, ნეომეტრში გაიმართება სტუ-
დენტური თვითმმართველობის არჩევნები
და დიდი იმედი მაქეს, რომ სტუდენტებს
მოგვცემა საშუალება - გავაკეთოთ რე-
ალური არჩევანი და არ იქნება კონკრეტული
პირების მხრიდან რაიმე ჩარევის მცდელობა.

ବ୍ୟାକ୍ ପରିଚୟ

თსუ-ის პიდევ უფრო მატ სტუდენტის ექიმება საშუალება უფასოდ ისრავლოს პარტიორი ევროპულ უნივერსიტეტი

ე იმდინარე სასწავლო წელს, საქართველოს უმაღლესი სას- ხავლებლებიდან ყველაზე მეტი სრულად ანა ზღაურებული მობილობა — 300-ზე მეტი დაფინანსებული საერთაშორისო გრანტი — სწორედ თბილის სახელმწიფო უნივერ- სიტეტმა მოიპოვა ახლად შექმნილი ერაზმუს + საერთაშორისო კურდიტ მობილობის პროგრამის ფარგლებში, რაც თსუ-ის საგარეო ურთიერთობის დეპარტამენტის ნარმატებულ საქმი- ანობასა და საგანმანათლებლო პრო- გრამენტის, აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტების მომზადების მაღალ ხარისხზე მეტყველებს.

ერაზმუს მუნდუსისა და ერაზმუს + პროგრამის ფარგლებში განხორ- ციელებული პარტნიორობის შესახებ გვესაურება თსუ-ის საგარეო ურთ- იერთობის დეპარტამენტის უფროსი, თუმცა გერგედავა:

— თბილისის სახელმწიფო უნივერ- სიტეტში უკვე ათეული წელია ნარმატე- ბულად ხორციელდება ევროკომისის მიერ დაფინანსებული თანამშრომლო- ბისა და მობილობას პროგრამები. მი- დინარე წელს კი ხელთ გაქვთ 300-ზე მეტი დაფინანსებული გრანტი. გვიამ- ბეთ, როგორ დაიწყო ეს თანამშრომლო- ბა?

— თბილისის სახელმწიფო უნივერ- სიტეტი საგარეო ურთიერთობის დეპარ- ტამენტის კოორდინირებით 2007 წელს შეუერთდა ევროპული უნივერსიტეტების პირველ კონსორციუმს, რომელიც ყველა საფეხურის სტუდენტებისა და პერსო- ნალის სრულად დაფინანსებულ მობი- ლობებს ახორციელებდა პარტნიორ უნი- ვერსიტეტებში. აღნიშნული პროგრამა მოიცავდა უფასო სასწავლას, ყოველთვიურ სტიპენდიას, მგზაურობისა და სერთაშო- რისო დაზღვევის ხარჯების ანაზღაურე- ბას.

ზოგადი ინფორმაციისთვის, 2006 წლი- დან დღემდე, ათწლიან მონაკვეთში, თბი- ლისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში 872 სტუდენტს მისცა შესაძლებლობა უფასოდ ესწავლა ევროპის საუკეთესო უნივერსი-

თემა გერგედავა

ტეტებში, სწავლების სხვადასხვა საფე- ხურზე. გასულ სასწავლო წელს, თსუ-ის 200-ზე მეტმა სტუდენტმა მიიღო მობი- ლობაში მონანილეობა და მოპოვა იტა- ლიის, ფინეთის, საფრანგეთის, ესანეთის, გერმანიის, პორტუგალიის, ევროპის სხვა ქვეყნებისა და ჩინეთის უნივერსიტეტებში სწავლის უფლება.

აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე წლი- დან თსუ-ის კიდევ უფრო მეტ სტუდენტს ექნება საშუალება უფასოდ ისწავლოს პარტნიორ ევროპულ უნივერსიტეტებში. 2018 წლის ჩათვლით განხორციელდება მობილობები ევროპის 19 ქვეყნის 45 ნა- მყვან უმაღლეს დანესტულებასთან. ეს კი დაახლოებით, 300-ზე მეტი დაფინანსე- ბული საერთაშორისო გრანტია, რომელიც გულისმობს 270-მდე სტიპენდიას სტუ- დენტებისთვის, ხოლო დანარჩენს თსუ-ის პროფესიონებისა და ადმინისტრაციული პერსონალის წარმომადგენლებისთვის.

— რის საფუძველზე ხდება აპლიკან- ტების შერჩევა?

— კონკურსანტის შერჩევის კრიტე- რიუმები გამჭვირვალე და სამართლი- ნია, რაც რეგულირდება ევროკომისის ინსტრუქციით. გრანტის მიღების

მსურველთათვის კონკურსის შესახებ ინ- ფორმაცია თსუ-ის ვებ-გვერდსა და სა- გარეო ურთიერთობის დეპარტამენტის Facebook-ის გვერდზე ვრცელდება. გაცვ- ლით პროგრამებში მონანილეობისთვის, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, აუცილებე- ლია, აპლიკანტი ფლობდეს B2 დონეზე ერთ-ერთ ევროპულ ენას. ენის ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკაცის ადე- ბა შესაძლებელია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საგარეო ურთიერთობის დეპარტამენტის, საგამოცდო და ენგბის ცენტრის მიერ ერთობლივად ორგანიზე- ბული ენას ინსტიტუციონალური ტესტის ჩაბარების შედეგად.

მიმდინარე სასწავლო წელს აღნიშნუ- ლი ტესტის ჩატარება უცხო ენაში იგეგმე- ბა 12 იქტომბერს. როგორც გამოცდილი- ბა გვიჩვენებს, კონკურსში მონანილეო- ბის მსურველთა რიცხვი რამდენიმე 1000 სტუდენტს აღმატება, რაც ერთ ადგილზე 4-5 კონკურსანტს ნიშნავს, დამტანებე- ბით, სამარავ მაღალი მაჩვენებელია.

წელს მობილობა პარტნიორ უნივერ- სიტეტში ინგლისურ, გრძმანულ, ფრან- გულ, იტალიურ, ესპანურ ენებზე განხორ- ციელდება. მაღალი აკადემიური მოსწრე- ბის მქონე სტუდენტი რეგისტრირდება აღნიშნულ პროგრამაზე და პარალელუ- რად აბარებს გამოცდას უცხო ენაში.

— თანამშრომლობისა და მობილო- ბის პროგრამა ერაზმუს მუნდუსისას და ერაზმუს + პარტნიორები ევროპის ნამყ- ვანი უნივერსიტეტებში არიან, სადაც სწავლებისა და მეცნიერული კვლევების უმაღლესი სტანდარტებია. როგორ ართმევს თავს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ასეთ პასუხისმგებლო- ბას?

— 2007 წელს, სულ ერთი კონსორ- ციუმის ნევრი კიბიკით, 2012-2017 წლებში კი, 6 კონსორციუმის ნევრი ვართ, მათ შორის 3 პროექტის თანაკორდინაციორი. თითო კონსორციუმის ბიუჯეტი დაახ- ლობით 3 მილიონადმება. გეთანხმებით, ეს მართლაც დიდი პასუხისმგებლობა არაე- ვროპულ უნივერსიტეტისთვის. თუმცა, როგორც ჩანს, გავამართოლეთ ევროპე- ბის მოლიდინი, რის საფუძველზეც 2015 წელს ახალი ერაზმუს + პროგრამის ფარგ-

ლებში 38, ხოლო 2016 წელს 45 ევროპულ უნივერსიტეტთან დაგვიფინანსდა ას- ეულობით მობილობა ყველა საფეხურის სტუდენტებისა და პერსონალისთვის.

რა თქმა უნდა, მობილობის რაოდენო- ბის ზრდასთან ერთად იზრდება თსუ-ის, როგორც მშობლიური უნივერსიტეტის, პასუხისმგებლობის მობილობის მომზადე- ბისა და იმპლემენტაციის პროცესში. მათ შორისაა: ლია კონკურსებისა და უცხო ენების ტესტირების დაგეგმვა-გამოცდა- დება-ადმინისტრირება, სტუდენტებისთ- ვის კონსულტაციების განვევა, სასწავლო ხელშეკრულებების მომზადება, დაგროვი- ლი კრედიტების ტრანსფერი...

— თვითონ ამ პარტნიორი უნივერ- სიტეტში დანიშნული მობილობა თბი- ლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში?

— რა თქმა უნდა, ეს მობილობა ორმხ- რივია. ბუნებრივია, უცხოენოგანი კურსე- ბის სიმცირის სტუდენტებს, იმავე რაო- დენობით ვერ მივიღებთ, რასაც ვაგზა- ნით, თუმცა წელს 45 სტუდენტს ველით, რაც ნინა წლებთან შედარებით მაღალი მაჩვენებელია.

— გაცვლით პროგრამაში მონანილე სტუდენტები, მობილობის დასრულების შემდეგ ისევ თსუ-ს უბრუნდებიან?

— დღის, რა თქმა უნდა. სტუდენტები უნივერსიტეტში ბრუნდებიან, ევროპულ უნივერსიტეტში დაგროვილი კრედიტების აღიარებას ახდენენ (ზოგჯერ სრულად, ზოგჯერ ნაწილობრივ) და სწავლას აქ ას- რულებენ.

— საინტერესოა, სხვა ქართულ უნი- ვერსიტეტებში თუ ხორციელდება ეს პროგრამები?

— დღის, ხორციელდება. საქართველო ზოგადად მობორებული სტიპენდიების მიეღვით მე-5 ადგილზე. ამ პროგრამის ფარგლებში, მიმდნარე წელს ქართული უნივერსიტეტებში არიან, სადაც სწავლებისა და მეცნიერული კვლევების უმაღლესი სტანდარტებია. როგორ ართმევს თავს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ასეთ პასუხისმგებლო- ბას?

— 2007 წელს, სულ ერთი კონსორ-

სტუდენტთა საერთაშორისო საზაფხულო სკოლა ლაგოდებაში

25 ივლისიდან 5 აგვისტომდე ლა- გოდებში ულამაზესი დაცული ტერიტორიების მიმდებარე სა- ქართველოს ფეხბურთის აფედერაციის ბაზაზე გაიმართა სტუდენტთა საერთა- შორისო საზაფხულო სკოლა ენათმეც- ნიერებაში (EGG), რომელსაც ესწრებოდა 102 სტუდენტი მსოფლიოს 75 ქვეყნიდან. სკოლის ორგანიზაციული იყვნენ ტო- ბის შერი (წინა, საფრანგეთი) და ჰე- ზაილსტრა (გოტინგენი, გერმანია), თანა- მედროვე ლინგვისტიკის აქტუალურ სა- კითხებზე ლექციებს კითხელობდა 12 პროფესიონის სხვადასხვა უნივერსიტეტი- დან: რიბერტა დალესანდრო (ლაიდნი, ჰოლანდია), ჯორჯ ვოლფენბაუ (მანჩესტერი, ინგლისი), ნომ ფაუსტი (იერუსალე- მი, ისრაელი), კლემენს მიერი (ბერლინი, გერმანია), ვიოლა შემიტი (ვენა, ასტრია), მაქსიმ პაპილონი (მერილენდი, აშშ), სილ- კე შემანი (ამსტერდამი, ჰოლანდია), ევა დეეკანი (ბუდაპეშტი, უნგრეთი), მარსელ დეე დეეკანი (ლოს-ანჯელესი, აშშ), იასუ სუდო (ლონდონი, ინგლისი). ლექციები მიმდინარეობდა ყოველდღიურად.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ თსუ-ის დაფინანსებით სკოლის მუშაო- ბაში მონანილეობის მიღების საშუალება მიეცათ უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული ფაკულტეტის დოქტორანტებსა და მაგასტროსიდან დანართობის მისამართის მისამართის მისამართის მისამართი

გზავნილი აღმინისტრობის

რა უსამართლო კონცერტზე საუბრობს და
რას ითხოვს ვაჭტანგ ჭარაია

სუ-ის ანალიზისა და პროგნოზირების ცენტრის ხელმძღვანელი ვახტანგ ჭარაია თსუ-ის ეკონომიკისა და პიზნესის ფაკულტეტის უსამართლო აკადემიური კონკურსის ჩატარებაში ადანაბაულებს. ასისტენტ-პროფესიონერების აკადემიური თანამდებობების დასაკავებლად ჩატარებულ კონკურსში ვახტანგ ჭარაია მენეჯმენტისა და ადმინისტრირების კაოგენის მიმართულებით იღებდა მონაწილეობას. მის კანდიდატურაზე უარის თქმის საფუძვლად კომისიის დასკვნაში მითითებულია შემდეგი: „პრეტენდენტს აქვს ვაკანსიის პროფილის შესაბამისი ჰედაგოგიური გამოცდილება, თუმცა არ არის ნარმოდგენილი ინფორმაცია სასწავლო მეთოდურ საქმიანობასთან დაკავშირებით. ვახტანგ ჭარაიას სამოტივაციო ნერილის დიდი ნანილი ეთმობა მის გამოცდილებას, მას აქვს მაღალი აქტივობა სხვადასხვა ღონისძიებებში, რაც საკონკურსო კომისიის მიერ შეფასდა დადგებითად, თუმცა სამოტივაციო ნერილი არ ჩანს, თუ რატომ აირჩია პრეტენდენტმა მენეჯმენტისა და ადმინისტრირების კათედრის პროფილი. შესაბამისად, არ იკვეთება მისი მოტივაცია - დაკავოვს ამ მიმართულებით ვაკანტური თანამდებობა. ამასთანავე, კ. ჭარაიას მიერ შესაფასებლად ნარმოდგენილ ნაშრომებთან დაკავშირებით საკონკურსო კომისიამ აღნიშნა, რომ სტატიის აქვს სათანადო მეცნიერული ღირებულება, მაგრამ არ შეესაბამება „მენეჯმენტის“ პროფილს. აღნიშნულის გათვალისწინებით, საკონკურსო კომისიამ ვ. ჭარაიას კანდიდატურის მიმართ მიიღო უარყოფითი გადაწყვეტილება აკადემიური თანამდებობის დაკავების შესახებ“.

ვახტანგ ჭარაია აცხადებს, რომ მისი კანდიდატურა და ნარდგენილი დოკუ-
მენტები, მათ შორის, სამეცნიერო სტატიებიც შეესბამებოდა მენეჯმენტისა და
ადმინისტრირების პროფილს. პარალელურად, მან გაავრცელა განცხადებაც, სა-
დაც საკონკურსო კომისიის გადაწყვეტილებას უსამართლოს უწოდებს. დოკუმენ-
ტში მოყვანილია შესაბამისი არგუმენტებიც, რის საფუძველზეც თსუ-ის ანალიზისა
და პროგნოზირების ცენტრის ხელმძღვანელი აკადემიურ კონკურსს ასეთ შეფასე-
ბას აძლევს:

ଶୁଣାଇବାରିକିମ୍ବା ପାଇନାରିବାରି

ადამიანისთვის, რომელიც დაიბადა და გაიზარდა საქართველოს ფარგლებში გარეთ და მხოლოდ 18 წლის ასაკში დაუბრუნდა ქვეყანას, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს პატივისცემის მოპოვებას და ადგილის დამკვიდრებას თავის სამშობლოში. ამ მიზნის მისაღწევად არ თავის დაზოგვა არის გამართლებული და არც სიმართლის დათმობა, მით უმცირეს, თუ ზურგს პატიოსნება, გამოცდილება და კვალიფიკაცია გიმაგრებს.

2016 წლის შემოდგომაზე, თბილი
სის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკო-
ნომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის
ასისტენტ-პროფესორის აკადემიურ-
თანამდებობის დასაკავებლად გამოცხა-
დებულ კონკურსზე ამავე ფაკულტეტის
დეკანის ხელმძღვანელობით მოხერხდ-
და ჩატარდა იმდენად უსამართლო კონ-
კურსი, რომლის მსგავსი უკვე „ბანანის
რესპუბლიკში“ კი არ იმართება.

ფაკულტეტმა 4 ხმით 1-ის წინააღმდეგ დაინუნა კანდიდატი ასისტენტ პროფესორის ვაკანსიაზე, რომელიც ამ კონკურსის ერთ-ერთი ფავორიტი გახლდათ; დაინუნა კანდიდატი, რომელსაც სხვადასხვა დროს უსწავლილ და უმუშავია ისეთ უნივერსიტეტებში როგორიცაა: ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტი, ტარტუს უნივერსიტეტი ბრემენის უნივერსიტეტი, პასაუს უნივერსიტეტი, ბეტტერბურგის ევროპულ უნივერსიტეტი და მრავალი სხვა; დაინუნა ადამიანი, რომელიც 29 წლის ასაკში ეკონომიკის აღიარებული ექსპერტია საერთაშორისო ორგანიზაციების დონეზე და შესაბამისი მოწვევები აქვთ ისეთი მნიშვნელოვანი ორგანიზაციებიდან, როგორიცაა მსოფლიო ბანკი და საერთაშორისო სავალუტო ფონდი; დაინუნა ადამიანი, რომელსაც მოპოვებული აქვს ათეულობით სხვადასხვა ქვეყნების და ორგანიზაციების ჯილდოები გრანტები და სტიპენდიები; ბოლოს დაბოლოს, დაინუნა ადამიანი, რომელიც თავისი პატიონსანი შრომით მთელი თავისი ცხოვრება ემსახურება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინტერესებს.

ზოგიერთმა შეიძლება ვაიფიქროს
და მართალიც იქნება (კონკურსი ხომ
ყოველთვის — შედარებითობაა). დიახ,
რეკორდის მიღება არ არის მიზანი.

ვახტანგ ჭარალავა

უნივერსიტეტთან, რომელთან ურთიერთობაც თავად განსაზღვრავს ჩემი შესაძლებლობების ხარისხს.

୩) ପାର ତେଣୁ-କୁ ମିଳିବା ଏବଂ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅନାଲୋଗିକ୍ ପ୍ରେସ୍ରିପ୍ଶନ୍ ଏବଂ ପାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପରେ
ଦା ପାରାକ୍ରମୀକରଣ କରିବାକୁ ପାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପରେ
ଦା ପାରାକ୍ରମୀକରଣ କରିବାକୁ ପାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପରେ

ლა ძეგადო გზით, მათ ქორის მედია
სივრცეშიც, მაღალხარისხიანი პროდუ-
ქტის მიწოდების გზით. ხელს ვუწყობდ ფა-
კულტურულის სტუდენტების პრაქტიკულ-
განვითარებას, მათ დასაქმებას, სტაჟი-
რებას, კონფერენციებში მონაწილეო-
ბას, საზღვარგარეთ მივლინებებს, მაღა-
ლი რანგის სახელმწიფო მოხელეებთან
და საერთაშორისო ორგანიზაციების
მმართველებთან შეხვედრების ორგანი-

ზებას და მრავალ სხვა ღონისძიებებს რისთვისაც აბსოლუტურად არავითარ ანაზღაურებას არც აქამდე ვითხოვდი უნივერსიტეტისგან და არც მომავალშე ვაპირებ. ამ ყველაფრის პრაქტიკული გამოყიდვება არათუ ჩემს კონკურენტს (არ მომერიდება და ვიტყვი), არამედ მთლიანად ფაკულტეტის არ გააჩნია, რო-

გორც ერთიან ადმინისტრაციულ ერთ-ეულს (საუბარი არ მაქვს ცალკეულ პროფესორების ინდივიდუალურ აქტი ურობაზე).

შიერ შათო დეკტორისადმი გამოსატულ
სიყვარულითაც ვჯობნი, რაც შესაბამის
ქულებმია გამოსახული. და ეს ყველაფი-
რი არ არის...

მოხარული ვარ აღვინშნო, რომ მქონდა ბედნიერება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისთვის მომეპოვებინა ჰარვარდის ბიზნეს-სკოლის სტრატეგიული გილდა და კონკურენტუნარიანობის ინსტიტუტის პროექტი, რომელმაც გზა

გაუსხსნა ჰარვარდის ბიზნეს-სკოლაში აკრედიტირებული რამდენიმე კურსის წაკითხვას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და რომელიც „დიდი მონდომებით“ და კანონდარღვევით უარყოფილ იქნა უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის მხრიდან ფაკულტეტის დეკანის აპსოლუტურად გაუგებარი განმარტებით, რომ ჰარვარდის ბიზნეს-სკოლის კურსი „იყო სუსტი კურსი“, რაც, თავად განსაჯეთ, საკითხის სადმი რამდენად ჯანსაღ მიღდგასაზე მიუთითებს... დეკანის თემურ ბერიძის მოსაზრებით, ჰარვარდის უნივერსიტეტში უნდა გამეგზავნა წერილი, სადაც მეროგორუ თსუ-ის ლექტორი, ვინუნებდი მათ კურსს და მას „სუსტ კურსად“

მოვისესენიებდი. ჩემთვის მსგავსი და-
მოკიდებულება მიუღებელია და მე ამ
საკითხის სასამართლოს გზით ვაპირებ
გასაჩივრებას, რადგანაც დაირღვა ამე-
რიკელებთან დადებული კონტრაქტის
პირობები და აგრეთვე შეურაცხყოფილ
იქნა ჩემი პირადი დამსახურება მოცე-
მული შესაძლებლობის მოპოვების ნივე-
ლირებით, არადა აღნიშნული პროექტის
ფარგლებში საჭირო იყო მხოლოდ და
მხოლოდ 3 საათის დათმობა არჩევითი
საგნის დასარეგისტრირებლად (ყველა-
ნაირი სხვა წინაპირობის გარეშე).

და ბოლოს, შეგახსენებთ, რომ ჩემ
მიერ ზემოთ ჩამოთვლილ და კიდევ
სხვა მრავალ უპირატესობას ჩემს კონ-
კურნენტთან მიმართებაში, რაც, ჯამში,
363 გვერდიან აპლიკაციაში გამოიხატე-
ბოდა სერტიფიკატების, დიპლომების,
ჯილდოების და სხვა დოკუმენტაციის
სახით, შესაბამისამა კომისიამ კატეგო-
რია — სამუალო — მიანიჭა. ხოლო ჩემს კონკურნენტს კი, რომელსაც ჩემთან შე-
დარებით რაოდენობრივადაც და ხარის-
ხობრივადაც ბევრად ცოტა და ნაკლები
ღირებულების საბუთები გააჩნდა, მია-
ნიჭა კატეგორია — მაღალი, რისთვისაც
იყი არჩეულ იქნა მოცემულ ვაკანტურ
ადგილზე, ასისტენტ-პროფესორის პო-
ზიციაზე.

საუბრარიც კი ზედმეტია იმაზე, რომ
კომისიამ მისი უსამართლო გადაწყვე-
ტილების გასამართლებლად შესაბამის
დასკვნაში მოიყვანა სრულიად აპსურ-
დული ახსნა-განმარტება ჩემი სტატიის
არამიზნობრიობასთან და მოცემული
ვაკანტური ადგილის დაკავების მო-
ტივაციის არქონასთან დაკავშირებით.
ეს ახსნა-განმარტება შემდგომი გასა-
ჩივრების შემდეგაც სააპელაციო კომი-
სიამ უკვლელი დატოვა.

ჩემი დასკვნით, თსუ-ის ეკონომიკისა
და ბიზნესის ფაკულტეტის პროფესურა,
რომელიც, ერთი შეხედვით, მომავალი
თაობების გამზრდელად და ხელისშემ-
წყობად უნდა გვეგულებოდეს, მათი ჩა-
გვრისკენა მიღდრებალი. რა თქმა უნდა,
ამ სიტყვებში ყველა პროფესორი არ მოი-
აზრება, თუმცა სამწუხარო ფაქტია, რომ
ეკონომიკის და ბიზნესის ფაკულტეტზე
პროფესიონალი კადრების ნაკლებო-
ბაა და ორიენტირი — არა საქმესა და
სარისსხევა, არამედ ერთმანეთთან ბრძო-
ლასა და კონკურენტების განადგურება-
ზე. ეს სამწუხარო რეალობაა.

არა ეკონომიკისა და თი იდენტის ფუკულ-
ტეტის პროფესიონალების მიერ. წინააღმ-
დევ შემთხვევაში, ვაჰირებ, აღნიშნული
გადაწყვეტილება გავასაჩივრო სასა-
მართლოს გზით და გავაშუქო მოცემუ-
ლი საკითხის მედია სივრცეში.

წარმატებებს კუსურვებ თბილისის

სახელმწიფო უნივერსიტეტს!

ପ.ସ. ଗାବତ୍ରାଙ୍କ ଫାରାଇଲା ମିର୍ର ଗାଵରିପ୍ରେ-
ଶ୍ରେଷ୍ଠଲୀ ଗାନ୍ଧିଚାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଂକାଠେ କମର୍ଜେ-
ନ୍ଦାରୀ ଉତ୍ତରାବ୍ଦୀ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଏହାରେ ଏହାରେ
ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

რაც შეეხება თსუ-ის ანალიზისა და როგორზით რების ცენტრის ხელმძღვა-ელის ვახტანგ ჭარაიას განცხადებას, ვენ მას უცვლელად გთავაზობთ.

ნატო ინიციატივა

თვალსაზრისი

**გილდა სისარულიძე: განათლების სისტემის
რაციონალურ რეზორმას თან უდა ახლდას ჯანსაღი
კონკურენცია**

ანათლების სისტემაში რომ ბევრი რამა არ არის კარგად, ამაში უკვე ეჭვი არა-ვის ეპარება; არა და კარგად გვახსოვს, თუ როგორ კადრებს ზრდიდა უნივერსიტეტი თავის ძროზე თითქმის ყველა სფეროში. ეს კადრები დღესაც წარმატებით მუშაობენ ამერიკაში, ინგლიშიში, გერმანიაში, რუსეთში და კიდევ სხვაგან. განსაკუთრებული მოთხოვნას ყოველი იყო ფიზიკოსებზე. დღევანდელი გადასახედიდან კარგად ჩანს, რომ მთავარი შეცდომა, რასაც ადგილი პერიოდა განათლების სისტემის რეფორმის ძროს, იყო ის, რომ არ ჩატარდა არსებული ტრადიციების სერიოზული გადასინჯვალა, შეფასება და ანალიზი. შე-დეგად კი მივიღეთ ის, რომ დაინგრა სკოლა, მომახალა სასწავლო პროცესი და განადგურდა მეცნიერება.

უკანონოდ ჩატარებულმა კონკურსებმა უნივერსიტეტის გარეთ დატოვა ბევრი ისეთი მცცინერი და პედაგოგი, რომელთაც შეეძლოთ ყოველ დროს და ყველა დონეზე დაეცვათ და შეენარჩუნებინთ უნივერსიტეტის ლირეგბადა და ავტომოტოტი. სწავლების ხარისხზე პასუ- ხისმგებლობა აიღეს სრულიად ახალგაზრდა და გამოუცდელმა კადრებმა, რომელთაგანაც ზოგი, რაღა დასამარია და, ერთი ლექციით ძლიერ უსწრებდა ნინ სტუდენტებს თავისი საგნის ცოდნაში. ასეთ ვითარებაში, რა თქმა უნდა, არავის გაახსენდა, რომ უნივერსიტეტს ყველა სფეროში გააჩნიდა კვლევის თავისი გამოცდილება და სწავლების საკუთარი მეთო დიკა, რომ ჩვენთან არსებობდა ბრწყინვალე სკოლები ფიზიკაში და მათემატიკაში, გაგ ვაჩნდა კრიტიკული აზროვნების განვითარება ბისათვის საჭირო ბევრი საინტერესო ტრადი- ცია; ფიზიკის ფაკულტეტზე წლების მანძილზე ფილოსოფიის კურსი იკითხებოდა პროფილის მიხედვით და სისტემატურად ტარდებოდა სტუდენტთა საკავშირო კონფერენციების „მეცნიერების ფილოსოფიის“ საკითხებზე უაღრესად საინტერესო კვლევები არსებობდა აზროვნების დიალექტიკის საკითხთა სფერო-ში, რასაც საფუძველი ჩაუყარეს ა. რაზმაძემ, ლ. გოკიერლამა, ს. ნერეთელმა, კ. ბაერაძემ, ზ. კაკაბაძემ და სხვებმა. აი რას ნერდა გ. ჭო- ლოველი ამ პერიოდზე: „ანდრია რაზმაძის მონაცემები ლ. გოკიერლამ ღრმებულდა ჩაიძალ მისგან უმნიშვნელოვანეს სასრულევოსიტეტი კურსის „სიმრავლეთა თეორიის დაფუძნების საკითხების“ ხელმძღვანელობას... მე მქონ- და ბედნიერება ყოფილიყვავი მისი სტუდენ- ტი.... არაჩეულებრივად მომხიბლავი გახდა მაშინ ჩემთვის მათემატიკური ცნებები, ჩენენ ვხედავდით მათში გაცილებით მეტს, ვიდრე არაან ისინი წმინდა მათემატიკური აზრით.... ეს იყო პრობლემატიკა, რაზეც მუშაობდენ მათემატიკის უკვე სახელმოსვეჭილი წარმო- მადგენლები: პუანკარე და პეანო, უაიტხედი, რასელი და სხვ. ჩვენ გატაცებით კითხუ- ლობდით ყოველგვარ წიგნებს, ვეცნობოდით ცნობილ უცხოელ ავტორებს და გვახარებდა ის, რომ ანდრია რაზმაძის მონაცემს ახსნა-გან- მარტება და მიდგომა ყოველთვის უფრო ღრმა და ამონტურები იყო, ვიდრე უცხოელ ცნობა- ლი ავტორების. ასეთივე თაზილ და შემოქმ- დებითი მომენტებით იყო სასეს ს. ნერეთოლის კონტაქტები ლ. გოკიერლათან, ხოლო კოტე ქა- რაძის მონაცემები, ზურაბ კაკაბაძემ, სრულიად ახლებურად, შემოქმედებითად და უაღრესად საინტერესოდ მოახდინ ჰუსერლის ფენო- მენოლოგიის ინტერეტაცა; ეს ადარ იყო მხოლოდ ჰუსერლი, ეს იყო გაცილებით მეტი და ძალიან სანტერესო. ვფიქრობ, რომ უნი- ვერსიტეტმა არ უნდა დაუკარგოს ყოველივე ეს ჩვენს ახალგაზრდებს.

ასევე, ფიზიკის ფაკულტეტზე, ვ. მაგა-
სახლისოვის და მ. მირიანაშვილის ხელმძღ-
ვანელობით ფუნქციონირებდა „მეცნიერების
ფილოსოფიის“ მუდმივოქმედი სემინარი, რო-
მელზეც ასევე, დროის მოთხოვნების მიხედ-
ვით, მსგავსად მათემატიკოსებისა, განიხილე-
ბიყდა ფიზიკის დაფუნქნების საკითხები. ის სე-
რიანზე რეტორნითი გვერდით მუშაობდენ
საბუნებისმეტყველო და ჰემინიტარული დარ-
გბის კველაზე ძლიერი წარმომადგენლები. აქ
იყოთხებოდა ლექციები ეთიკაში, ესოციალუ-
სოფოლობის სფეროდან და მიმდინარეობდა
ინტეგრირებული ცნობებების ფორმირებას
სფეროს სერიოზული კვლევა და ანლიზი. ეს
არის პრობლემა, რომელიც დღეს აქტიურად
წარმოინა წინ ჩვენმა ეპოქაში და განსაკუთრე-
ბული ყურადღების ცენტრში დააყენა რე-
ფორმებმა განათლების სისტემაში.

გილდა სინარულიძე

აქ, ამ სემინარზე წაიკითხა თავის დრო
ზე ლექცია ნიღლს ბორმა, რომელმაც მაღალ
შეფასება მისცა ქართველი ფიზიკოსები
მუშაობას. უნდა აღინიშნოს, რომ იმავე პერი
ოდში ბორი მიწვეული იყო რუსეთშიც, მაგრა
დროის უქონლობის გამო ორივე ქვეყანაში
ვიზიტს ვერ ასწრებდა და მან საქართველო
აირჩია. მაშინ ბორმა ძალიან საინტერესო ლე
ქცია წაიკითხა ფიზიკის დიდ აუდიტორიაში
სადაც საკუთარი ხელით დაწერა დაფაზე თა
ვისი მთავრი პოზიცია ფიზიკაში მომხდება
რევოლუციური აღმოჩენების პროგრესულ
ფილოსოფიური ინტერპრეტაციის შესახებ
შემდგე ფიზიკოსებმა ამოჭრეს დაფიდან
ენარქერა, ჩასვეს ჩარჩოში და დაკიდეს ფიზიკ
კის დიდი აუდიტორიის კედელზე, იმის დასა
ფიქსირებლად, რომ აქ, ამ აუდიტორიაში ბორ
მა წაიკითხა ლექცია და დაწერა დაფაზე საუ
კუნის ფრაზა: მომავლის თვისებრივად ახალ
მსოფლმხედველობრივი პარადიგმა. სამწუ
ხაროდ, ეს ფაქტიც და ჩვენი მეცნიერების
საინტერესო მუშაობაც ვერ შეამჩინეს „ჩვენმ
რეფორმატორებმა“, ხოლო ფიზიკოსებს, მგო
ნი, დღეს აღარც უშვებენ იმ აუდიტორიაში.

ცნობილია, რომ ბორი იყო არა მხოლოდ
ფიდი ფიზიკისი, არამედ ფილოსოფიურად ღრუ-
მად მოაზროვნე პიროვნებაც. მან თავისი და-
მატებითი ბის მეთოდით ოვისებრივად ახალ-
ხაზ შემოიტანა გნისეოლოგაში და განავით-
ათარა შემეცნების თორონია. აღსანიშვნელი, რო-
სნოვად ბორმა უწოდა პოზიტივიზმს, დასავ-
ლეთში იმ დროისთვის საყოველაოდ აღიარ-
ბულ ფილოსოფიურ მიმდინარებას, სულელუ-
რი ფილოსოფია. საყურადღებოა ისც, რო-
მაშინ, როდესაც თვით აინტერი ეკამათებოდ-
ბორს 20 წელი ახალი ფიზიკის ინტერპრეტა-
ციასთან დაკავშირებით, ჩვენი ფიზიკოების
ალფროთოვანებით იზიარებდნენ ბორის მიერ-
ნიმყენებულ პოზიციას და ეს იმ ქვეყანაში
სადაც არსებობდა დუბინინის ტრაგედია და გვ-
ნეტიკასთან და კიბერნეტიკასთან დაკავშირე-
ბული მტკივნეული პრობლემები, ხოლო ბევრ-
ჩვენი ფილოსოფიის თავს უფლებას აძლევ-
და ეთქვა, რომ ბორმა და ჰაიზენბერგმა ვე-
გა გაიგეს თორმე თანამედროვე ფიზიკა. სამნუ-
ხარიდ, ვერც „ჩვენმა რეფორმატორებმა“ ვე-
დაინახეს ამ მოვლენათა მსოფლმხედველობრი-
ვი სიახლე და მნიშვნელობა და ვერც ის, რო-
ჩვენთან, უნივერსიტეტში, ტარდებოდა ეპოქი-
განმსაზღვრელი უახლესი ტენდენციების ღრმ-
და სერიოზული კვლევები და რომ მათი ცოდნ-
და გათვალისწინება აუცილებელი იყო განათ-
ლების სისტემის რეფორმის რაციონალურად
ნარმართვისთვის.

XX-ე საუკუნებმ პრინციპულად შეცვალ
ჩვენი მიმართება სამყაროსთან: შეიცვალა ჩვენ
ნი წარმოდგენები ბუნებაზე, განვითარდა კომ
პიუტერული მეცნიერებანი, ინტერნეტი, შე
მოვიდა შემცნების ახალი ფორმები და მეთო
დები, ადამიანი გაუჩნდა ახალი ემოციები დ
ონლაინ სისტემების და ახალი სახე მიღება ხელოვნებას
ბუნებრივია, რამ ყველაფერმა ამან წარმოშვა
პრობლემები აღმზრდებას და ალსაზრდებას
წინაშეც და მოითხოვა რეფორმები განათლებ
ბის სისტემაში. რა თქმა უნდა, არავის მოენო
ნება და არც არავინ გაამართლებს ზედმეტ
თავისუფლებას და უზემობას უფროსებთა
სტუდენტების მხრიდან. მაგრამ მერჩმუნერთ
რომ ახალგაზრდას, რომლის ოჯახიც უკანას
კრელ კაპიკებს უხდის უნივერსიტეტს შეიღლი
სპეციალისტად აღზრდაში, აქეს უფლება მოი
თხოვოს უნივერსიტეტიდან დროის შესაბამი

ສີ ການາຕ່ລະບໍາ ແລ້ວ ກາລິຫຼືບັນຍຸດໍາ ກາມອນບາຕຸລູ
ແລ້ງກ່ຽວຂ້ອງມີມີມາຮັດ, ຖັງໄປ ສີ ທີ່ ດັລັງໄວ້ ມາ
ສາກົນໃຈ ອົງກວລົງໃຈ ນຳມາອົກຮົມລົດ ກີໂຕທີ່ເກີດສຳ ດາວ
ມີສີ ເງົ່າລົງບໍາສັບ. ວິນ ກາງຸດໍາແວງແວ, ມາກາລິຕົາ
ອິລິນ ວິງຈຸບັນ, ມາຕູ ມີຄົນານຳສົງລົດ, ສາກັນ ມາ
ມີສາລົບລົບສົງລົບ, ກົມຕູ ດັກຈຸນັກເຊີ, ສາວັດລູ ຕົກຮູ
ຕຽບສ ດຳ ມີກາງລູ ສົງວາສ ຮັນເມື່ອ ເງົ່າສົງ ສີຕຸກພາວ
ກັນ ມີມີມາວັດ? ຮົງກວມຮູ ບັນສ, ດັວງສ ໃຈນີວິເງົາ
ສີຕຸກເຖິງສີ ສົງເກົນລົດ ລົດ ອົງກວມຮູ ສີຕຸກພາວ
ແລ້ວ ຕົກຮູ ສົງເກົນລົດ ແລ້ວ ຕົກຮູ ສີຕຸກພາວ ພະຍາຍ
ເງົາຕົກຮູ ແລ້ວ ພະຍາຍ ຕົກຮູ ສີຕຸກພາວ ພະຍາຍ

სხვათა შორის, ადრე უნივერსიტეტიდან
არსებობდა ძალიან კარგი ტრადიცია: პერი-
ოდულად პროფესიონალურ ვალდებული კა-
ხულიძემა სჯავარო ლექციებს უნივერსი-
ტეტის სააქტო დარბაზში თავიანთი დარგი
აქტუალური პრობლემების შესახებ. ისინი და-
დროს უწვენებდნენ აუდიტორიას თავიანთი
საგნის მსოფლმხედველობრივ მნიშვნელო-
ბას და ეფექტ იმას. თუ როგორ არის ის სავა-

ଦାଶ ତ୍ରୀ କିନ୍ତୁ ପାଇଁ ପାଇଁ ନାହିଁ, ତୁ ନାଗରିକ ଆମୋଦ ଏହି ସାହାରୁ
ନି ନିର୍ଭୟେଗିନୀର୍ବ୍ୟୁଲୋ ନେବା ଡାରଗବତାନ, ଅନ୍ୟ ବିନ୍ଦ
ନାଗରିକ, ସାଙ୍ଗ ଦା ରା ଫୁରମିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠଳୀଙ୍କ ଗାଢ଼ିମୁଖ୍ୟ
ଯୁଗରୁକୁ ମିଳିଲେବୁଣ୍ଡି ନିର୍ବ୍ୟୋଗିତା ତାବେଳୀ ସଫ୍ରାରୁ
ଥିଲା. ଆଶ୍ଵତ୍ରୀ ଲେଜ୍‌ପ୍ରୋପି ଯୁଗ୍‌ମୁଲତାକୁ ଧିନ୍ ନିର୍ଭୟେ
ଏହି ନିର୍ବ୍ୟେବ୍ରାଦା ଏବଂ ବାନ୍ଦେବଦା ଯାମରାବ କିନ୍ତୁ ବେଳେ
ମେନ୍‌ରୁଲାତା ମଥରିଲାବାନ. ଅଗ୍ରବାର ଲେଜ୍‌ପ୍ରୋପି ବେଳିରା
କିନ୍ତୁ ବେଳିଲାଦର୍ଶନ୍‌କୁ, ମାଗାଲିତାରୁ, ମାତ୍ରେ ମିରିବାନ୍‌କୁ
ଶ୍ଵରିଲୀ, ଗାବାନ ମାମାବାଲିଲାଟୁଗୀ, କୃତ୍ତିବ ବାକ୍ରାଦର୍ଶନ୍
ଶ୍ଵରାବ କାହାବାର୍ଜୀ, ଅଲ୍‌ଲେକ୍ ତାଥେଲାଠିର୍ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର
ପରି ନେବା. ଯୁକ୍ତାନାବ୍ସନ୍ଧେଲ ବାନ୍ଦେବଥି ଅପ ପରାକ୍ରିୟା
ଅଗରଦେଲ୍‌ବନ୍ଦା ବାତୁରିକୁ ରିସମାଦ ଗୁର୍ରଦେଖିବାନିବୁ.

დევ დიდხანს გვემას სოვორება, ალბათ, უცხოძო
შურნალისტის მიერ გადაღებული ის კადრები
როდესაც ხელებანეული „ხულიგანი“ თენიგი
სანაძე გამოჰყავს პოლიციას უნივერსიტეტის
ტიდან.... გულნატკენი, ძალზედ გულნატკენ
წავიდა ამ ქვეყნიდან ეს დიდი მეცნიერი „ხუ
ლიგინის“ სტატუსით. არა და სხროედ ამგვა
პერაგოგის ბაზაზე პროექტების მიზანით და
მოქალაქეობრივი კონტაქტული პერიოდი და
დება დღეს ჩვენს ახალგაზრდობას. უნივერ
სიტეტმა უნდა მოასწოროს და გამოიყენოს
ადამიანები, ვინც ჯერ კიდევ ცოცხალია.

და ერთიც: დეიდეოლოგიზაცია არ ნიშანავს
უარესი იდეოლოგიის შემოტანას საზოგადო
ბაში ან ჩვენა ტრადიციებისა და კულტურის
უარმყოფელი იდეების ძალით გავრცელება
და დანერგვას ჩვენს ქვეყანაში. განათლების
პროცესი, პირველ რიგში, კრიტიკული აზროვნები

გაადალერობის მოკცეს აღმას დღეს დღეს
ორნეტიტრიბული მხოლოდ დამასხსოვრებელი
უნარზე. ინფორმაციის მოპოვება ძალიან ად-
ვილია, მაგრამ ძნელია შემდეგ მისი დამუშა-
ვება, ანალიზი და გადაწყვეტილების მიღება,
როსტოისაც ინდივიდუალური უკვე სჭირდება სხვა
უნარები: კრეატიულობა, ინტუიცია, პასუხის-
მგებლობის გრძნობა და თავისი თავის მართ-
ვის უნარი; ხოლო ადამიანმა რომ მოახდინოს
საკუთარი შესაძლებლობების სრულყოფილი
რეალიზაცია, საჭიროა კიდევ მართვის ახალი
პოლიტიკა, ურთიერთთანამრთომლობის ახა-
ლი კულტურა და მუშაობა ჰორიზონტალურ,
დომინირებისა და მორჩილების რეჟიმისაგან
თავისუფალ ფორმატში.

კარგია, რომ დღეს ხაზი გაესვა პედაგო-
გის მუშაობის მინიჭენლობას და დაისვა პედ-
აგოგთა კვალიფიკაციის ამაღლების საკითხი,
რომ დაწყებულების სახელმწიფო სტანდარტი
დამტკიცებული განათლების სახელმწიფო სტან-
დარტზე მდგრად აუცილებელია აგრძელე-
ბელი მეცნიერებების სისტემაში არსებულ-
ლი ბიუროკრატიული „მაკონტროლირებელი
მექანიზმები“, რომლებიც კი კა არ აძლიერებენ,
არამედ ამასინჯებენ და ხელს უშლიან განათ-
ლების სისტემის მუშაობას. კარგი იქნება, თუ
კონტროლის ნაცვლად ყურადღება, ძირითა-
დად, გადავა პედაგოგის პირად პასუხისმგებ-
ლობაზე. განათლების სისტემაში არსებულია
კონტროლის უაზრო სისტემებმა შეასუსტეს
პედაგოგის შინაგანი მოტივაცია, უკიდუ-
რესად დაძაბეს და გაუბრალოეს განათლების
პროცესი. პედაგოგს უფლება აქვს შემოქმედე-
ბით ინიციატივაზე, სასატრანზისტო პროგრამის
შემუშავებაზე და გამოყენებაზე. კონტროლის
ყოველი მექანიზმი კი სასურველია ამ დროს
იყოს გამჭვირვალე და მხოლოდ ისეთი, რო-
მელიც ადეკვატურად შეაფასებს პედაგოგის
მუშაობას ანუ კი არ დათრგუნავს მას, არამედ,
პირიქით, დაეხმარება მოტივაციური სფეროს
შემუშავებაზე, დააფასებს მას, თუ იგი ამის
ლირსია და აგრძნობინებს ამავე დროს იმასაც,
რომ თავისუფლებას ყოველთვის თან ახლავს
პასუხისმგებლობა. მეტი ინოვაცია და ნაკლე-
ბი ბიუროკრატიზმი! ასეთი უნდა იყოს განათ-

ლების სისტემის მთავარი დევიზი. დრო ითხოვს თვისებრივად ახალ სინთეზს და ახალ მსოფლმხედველობრივ პარადიგმას. კარგი იქნება, თუ დავძლევთ პროფესიულ ჩა-კეტილობას და ღია, საჯარო ლექციებით ხელს შევუწყობთ ინტეგრირებული ცნობიერების ფრამირების პროცესს ისევე, როგორც ამას წარმატებით აკეთებდნენ ჩვენი პედაგოგები. წამყვანი სპეციალისტებს შერიდან ხმირი საუბრები აქტუალურ პრობლემებზე გაულივი-ვებს სტუდენტებს ჯანსაღ დისკუსიის სურ-ვილს, გაუსახა მათ უამრავ კითხვას და მოთხოვნილებას უფრო დიდ ცოდნაზე და უფრო მაღალი ხარისხის განათლებაზე. დაე, გააძინენ ეს ახალგაზრდები ჩვენზე უკეთესა პროფე-სიონალები, ჩვენზე უფრო შორს და ჩვენზე უკეთ დაინახონ მომავალი და თანაც ყოველთვის ახსოვდეთ, რომ ყოველი სპეციალისტი პირველ რიგში უნდა იყოს პიროვნება და თავი-სი ქვეითი აორსალო მოქალაქე.

ის ეკუთრება დინორის უკან მოქადაცებულის განათლების სისტემის რა-
ციონალურ რეფორმას თან უნდა ახლდეს ჯანსაღი კონკურრენცია, კორუუფციის ალაგრევა
და რაც შეიძლება ნაკლები ბიუროკრატიზმი. მხოლოდ მაშინ და მხოლოდ ასე მივიღებთ სა-
სურველ შედეგს.

გილდა სისარულიძე,
თსუ-ის მოწვეული პედაგოგი

რევაზ პატულია – გამოჩენილი მაცნიარი და საზოგადო მოღვაწე

କ୍ଷେତ୍ରପତି ପ୍ରକୃତ୍ସାଲିନୀ

ამოჩენილ ქართველ ეკონომისტების
და საზოგადო მოღვაწეებს, ეკონო-
მიკურ მეცნიერებათა დოქტორს,
პროფესორს, საქართველოს ეკონომიკურ
მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსს,
ნიუ-იორკის სამეცნიერო აკადემიის წე-
ვრს, საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურ-
ნალ „ეკონომიკური პროფილის“ მთავარ
რედაქტორს ბატონ რევაზ კაჯულიას და-
ბადებიდან 80 წელი შეუსრულდა.

ბატონი რევაზი დაიბადა აბაშის რაიონის ულამაზეს სოფელ ნორიოში, მდიდარი ქართული ტრადიციების მქონე ოჯახში, საშუალო სკოლის მედალზე დამთავრების შემდეგ 1954 წელს ჩაირიცხა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკურ ფაკულტეტზე და ნარჩინებით დაამთავრია იგი. მუშაობა დაიწყო საბანკო სისტემაში, შემდგომ სხვადასხვა დროს იყო პარტიული ხელმძღვანელი მუშაკი, ფინანსთა მინისტრის მოადგილე, აგრეთვე სოფლის მეურნეობის მინისტრის, სახელმწიფო აგროსამრენველო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრის მოადგილე. მან უდიდესი წვლილი შეიტანა ქვეყნის როგორც საბჭოურ, ასევე დამოუკიდებელი საქართველოს ეკონომიკური მშენებლობისა და რეფორმირების საკითხებში.

პროფესორ რევაზ კაულიას, მი-
უხდავად სახელმწიფო სტრუქტურებში
მუშაობისა, კავშირი არ გაუწყვეტია

A black and white portrait of Vazgen Sargsyan, a middle-aged man with dark hair, wearing a dark suit, white shirt, and patterned tie. He is looking slightly to his right with a neutral expression.

მეცნიერებასთან. თსუ-ის ასპირანტურის დამთავრებისთანავე დაიცვა საკან-დიდატო, ხოლო 1993 წელს სადოქტორო დისერტაცია. 1991 წელს იგი ინიშნება ეკონომიკური და სოციალური პრობლემების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილედ სამეცნიერო დარგში, სადაც მისი ხელმძღვანელობით და მონაბილურობით შემუშავდა არაერთი პროგრამული დოკტორო. მან ასევე დიდი წვლილი შეიტანა ქუთაისის უნივერსიტეტისა და საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის ფრომირების საქმეში. მისი ინიციატივით ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დაარსდა ფინანსების და კრედიტის კათედრა, სადაც მომზადა არაერთი მეცნიერების კანდიდატი და დოკტორო. მან ასევე დიდი წვლილი შეიტანა ქუთაისის უნივერსიტეტისა და საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის ფრომირებასა და ზარმატებული განვითარების საქმეში იგი აკადემიის დაარსებიდან დღემდე მისი პრეზიდიუმის წევრი და მაკროეკონომიკის განყოფილების ხელმძღვანელია. ალსანიშნავია აგრეთვე რ. კაკულიას როლი სხვა-დასხვა სამეცნიერო და სადისერტაციო

საბჭოების მუშაობაში წევრისა და თაგმ-ჯდომარის სტაცუსით. იგი იყო საქართველოს სწავლულ ექსპერტთა საბჭოს ეკონომიკური სკეციის წევრი.

ბატონი ოვეთის მრავალორიცხვოვან
ჯილდოებს შორის აღსანიშნავია „იგანე-
ჯავახიშვილის მედალი“, „ლირსების ორ-
დენი“, მისი ბიოგრაფია ამშენებს ქარ-
თულ ენციკლოპედიას.

იაკობ (იაშა) გესაია

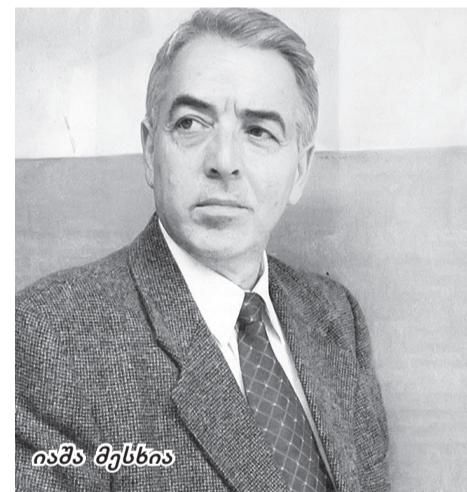
ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

କାନ୍ତୁଲୀ ପାଇଁ ମହାରାଜାଙ୍କ ଦେଇଲାଗଲା ଏହାର ପାଇଁ କାନ୍ତୁଲୀ ପାଇଁ ମହାରାଜାଙ୍କ ଦେଇଲାଗଲା

უ ვანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტიდა საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემია ღრმა მწუხარებას გამოთქამენ, რომ მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ, 69 წლის ასაკში, გარდაიცვალა იაშა (იაკობ) მესხა — ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კათედრის ხელმძღვანელი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი მეცნიერებისა და ტექნიკისა დარგში, საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი.

ქართულ საზოგადოებას, ქვეყნის განვითარების უაღრესად საპასუხისმგებლო ეტაპზე, გამოიკლდა დიდი მატულიშვილი, ნიკოლა მეცნიერი მაღლალი კომპეტენციის მოლვანე, თვალსაჩინო პედაგოგი, სიკეთით, ადამიანებზე ზრუნვით გამორჩეული მეგობარი, ეროვნული ტრადიციების ერთგული და დიდი ქომაგი.

ბატონი იაშას ცხოვრება რთული და
წინააღმდეგობრივი იყო. იგი მეცნიერების
წიაღში აღიზარდა და მან გაიარა მეცნიე-
რული საქმიანობის თითქმის ყველა საფა-
ხური — იყო ნარჩინებული სტუდენტი, გა-
მორჩეული ასპირანტი, დოქტორანტი. იაშა
მესხიამ საქმიანობა დაიწყო უძროსი მეც-
ნიერ-მუშავის თანამდებობაზე და წლების
მანძილზე ნაბიჯ-ნაბიჯ განვლო გზა, ყვე-
ლა საფახური, საქართველოს ეკონომიკურ
მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტამდე,
დაბეჭითებით შეიძლება ითქვას, რომ არა
მხოლოდ ეკონომიკურმა მეცნიერებამ, არა-
მედ მთლიანად საქართველოს სამეცნიერო
საზოგადოებამ დაკარგა უნიფირესი მეც-
ნიერ-მკლევარი, რომელიც ხშირად დროს
უსწრებდა ხოლმე, კარგად იცნობდა ეკონო-
მიკური მეცნიერების თანამედროვე მიღწე-
ვებს, პრობლემებს, ხედავდა მათი გადაწყვე-
ტის გზებს, ფორმებს, მიმართულებებს.

იაშა მეცნივ

მდე სამეცნიერო ნაშრომი ქართულ და უცხოურ ენებზე. მათ შორის 35 მონოგრაფია და სახელმძღვანელო. მას მონაწილეობა აქვს მოლებული 40-ზე მეტ ადგილობრივ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციაში, მათ შორის ესპანეთში, თურქეთში, პოლონეთში, გერმანიაში და ა.შ.

სხვადასხვა წლებში იაშა მესხია იყო საქართველოში გამომავალი თოთქმის ყველა სამეცნიერო და ორი უცხოური ჟურნალისა სარედაქციო კოლეგიაბის წევრი. მისი მთავარი რედაქტორობით გამოიცემიდა ჟურნალები: „გადასახადები“ და „ფინანსური კონტროლი“.

ବ୍ୟାତ୍ରଣୀ ଇଶା ବ୍ୟକ୍ତୁଦେଖନ୍ତି ଆବଳ୍ଗାଥରଫର୍ମ-
ବୀସ ଅଳ୍ପରଫର୍ମିଲ୍ କରନ୍ତୁଥିଲେ ଆବଳ୍ଗାଥରଫର୍ମିଲ୍ଡିଫାନ
ହୀଏରଟମ. ଯଗି ଲ୍ୟେକ୍ଷିପ୍ରିୟେଲ୍ କୋତ୍ତୁଲୋନ୍ଧିଦା କ୍ଵେପ୍-
ବୀସ ସବ୍ରାଦିଲ୍ସବ୍ରା ସାଲ୍ବାଶବ୍ରାଦ୍ବେଲ୍ପିଲ୍. ଯୁଗ ପାଦର୍ଜ୍ଞ-
ବୀସ କ୍ଵାଲିନ୍ଯିଗ୍ରାଫିକ୍ସିଲ୍ ଆମାଲିଲ୍ସବୀସ ଦା ଗାଢ଼ାମ୍ବି-
ଅଫ୍ରିବୀସ କ୍ରମନମିକ୍ୟାରି ଇନ୍ସଟିଚ୍ଯୁଲ୍ଟ୍ରିକ୍ସ ରୈକ୍଱ିଟିମ-
ରି, ତବୀଲ୍ଲିଲ୍ସିଲ୍ ସାଫିନ୍ବାନ୍ସିନ୍-କ୍ରମନମିକ୍ୟାରି
କ୍ଵାଲିମିନ୍ ରୈକ୍଱ିଟିମରି, କ୍ଷୁତିବୀଲ୍ସିଲ୍ ନେର୍ରେଟିଲ୍ୟୁଲ୍ସ
ସାବ୍ରେଲୋନ୍ଦିଲ୍ ଶୁନ୍ନିବେରିଶବ୍ରେତ୍ତିଲ୍ କାତ୍ରେଫରିଲ୍ ଗାମି-
ଗ୍ରେ. ଉ୍ତ୍କାନାସକ୍ରେଲ୍ ନ୍ତ୍ରେକ୍ଷିଲ୍ କ୍ରେଲ୍ମଦିଲ୍ବାନ୍କେଲ୍ଗର୍-
ଦା ଓ. ଜ୍ଵାବାନ୍ଦିଶ୍ଵିଲ୍ସିଲ୍ ସାବ୍ରେଲୋନ୍ଦିଲ୍ ତବୀଲ୍ଲିଲ୍ସିଲ୍
ସାବ୍ରେଲମିନ୍ଯିତ୍ର ଶୁନ୍ନିବେରିଶବ୍ରେତ୍ତିଲ୍ କ୍ରେଲ୍ମଦିଲ୍ବାନ୍କେଲ୍ଗର୍-
ଦା ବିଶ୍ବେଶୀଲ୍ ଭାକ୍ୟାଲ୍ମିଲ୍ଟ୍ରେତ୍ରିଲ୍ ସାବ୍ରେରତାଶରିଲ୍ସିଲ୍
ବିଶ୍ବେଶୀଲ୍ କାତ୍ରେଫରାଶ. କ୍ଷେତ୍ରାଗମନ୍ଯିନ୍ ସାମ୍ରାଜ୍ୟାନ-
ଟିଏ ଗାମାବ୍ରାନ୍ତିନ୍ଦା ଲ୍ୟେକ୍ଷିଟିମରିଲ୍, ଅମ୍ବିତରଫେଲ୍ସିଲ୍

საუკეთესო თვისებები: ღრმა ცოდნა, გამჭრიახობა, კომუნიკაციის უნარი, დამაჯერებლობა და სხვ. მისი ხელმძღვანელობით დაცულია 30-მდე საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია. პატონი იაშა სტუდენტები ახალგაზრდობაში მაღალი ავტორიტეტით სარგებლობდა.

ბატონი იაშა მაღალი ნიჭის, ღრმა ცოდნის, კრეატული აზროვნების წყალობით მუდამ ავლენდა დროის გამონვევებით განპირობებულ სიტუაციებში ადგვაციური მოქმედების უნარს. იგი თავისი ცხოვრების წესით ყოველთვის დროის მოთხოვნების დონეზე იყო. ეს კარგად გამოჩნდა უაღრესად რთულ სიტუაციაში სახელმწიფოს მართვის ერთ-ერთ ცენტრალურ რეოლში - კონტროლის პალატის ხელმძღვანელად მუშაობისას. აյ გამოვლინდა მისი პრინციპულობა, საქვეყნო საქმისადმი ერთგულება, ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი ინტერესების დაცვის სულისკვეთება, განსაკუთრებით, ეკონომიკური უსაფრთხოების ყოველმხრივ დაცვის უნარი, მან მუშაობას საკუთარი სტილით დაადასტურა, რომ იგი დიდი ერუდიციის

მეგობარმა და უბრალოდ კაცად კაცმა.
გვჯერა, რომ იაშა მესხიასნაირ პიროვნებას ქვეყანა არ დაიღინებს.

ივანე ჯავახიშვილის
სახელობის თაგილისის სახელმიწოდო
უნივერსიტეტი; ეკონომიკისა
და პიროვნეული ფიზიკის;
საქართველოს ეკონომიკურ
მაცნეობარებათა აკადემიის

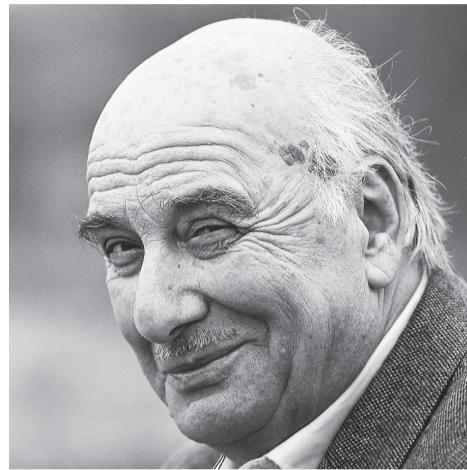
განვითარება

**დღეს უნივერსიტეტის
პერია ვაცზე აუდგას დიდ
გაესტროს!**

პ არდაიცვალა ნოდარ ტაბიძე.
დასრულდა ქართული უურნა-
ლისტური განათლების ერთი
დღიდი ეპოქა. ბატონი ნოდარი - მაე-
სტრო - ყოველთვის განსხვავებულ
აურას ქმნიდა აუდიტორიაში: პოეტუ-
რი ხედვით, იუმორით, კრეატიული
მიდგომით შესასწავლი მასალისადმი,
სიკონკრეტობის სიყვარულით...

ნოდარ ტაბიძე 1931 წლის 19
მარტს დაიბადა ტატიანა და პროკლე
ტაბიძეების ოჯახში. როგორც მის ბი-
ძას, გალაკტიონს, მასაც სიგიჟემდე
უყვარდა მშობლიური ჭყვიში, ის მნვა-
ნედ აბიძინებული მოლი, რომელზე
ფეხშველა გავლაც მამულს შეაგრძ-
ნობინებდა. უყვარდა უნივერსიტეტი.
სწორედ ნოდარ ტაბიძე იყო ის ადამი-
ანი, რომელმაც ბევრი თაობის სტუ-
დენტს, პროფესიულ უნარ-ჩვევებთან
ერთად, თეორი ტაძრის სიყვარული
და პატივისცემა ასწავლა.

„ფეხზე ავუდგეთ დედა უნივერ-
სიტეტს!“ — ეს ნოდარ ტაბიძის საყ-
ვარელი სადღეგრძელო იყო. იგი
გახლდათ პედაგოგი, მეცნიერი და
მკვლევარი, მაგრამ, ყველაზე მეტად
— პოეტი, რომელიც არ წერდა ლექ-
სებს, მაგრამ სამყაროს ხედავდა ისე,
როგორც ერთ დიდ დაუსრულებელ
პოემას. ეს პოემა კი დასრულდა მის
ნასვლასთან ერთად. ბატონ ნოდარ-
ზე დაუსრულებლად შეიძლება საუ-
ბარი, ყველას, ვინც ერთხელ მაინც

შეხვედრია მას, თავისი სათქმელი ექნება, თავისი მოსაგონარი, ტკი-ვილი — იმდენად საინტერესო და მრავალმხრივი პიროვნება იყო ჩვენი მასტრო. უამრავ ადამიანს დაწყვიტა გული, უამრავ მის შეგირდს დაუტოვა სიცარიელე, რომლის შეგსებას, ალბათ, ძნელად თუ შეძლებს ვინმე-დღეს ჩვენ უკანასკნელ გზაზე ვაცი-ლებთ ბატონ ნოდარს.

დღეს უნივერსიტეტის კერია
ფეხზე აუდგეს დიდ მასტროს!

03260 ჯავახილავის
სახელმწიფო თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის
შურნალისთვისა და
მასობრივი კომუნიკაციის
მიზარდება

გია ყველგან გოლომედი ისარჯებოდა...

ଅ ମୁଲ୍ଲାଙ୍କନ୍ଦରାଧ ଗାରଦାଇପ୍ରାଚୀଲା
ଫିନନ୍ଦିଲ୍ଲ ମାତ୍ରମାତ୍ରିକୀଳସି, ଇତା-
ନ୍ତି ଜ୍ଞାତାଶିଶ୍ଵାଲୀସ ସାକ୍ଷେଲ୍ଲବୀଲୀସ
ତବିଲୀଲୀସ ସାକ୍ଷେଲ୍ମଣିତ୍ର ଜ୍ଞାନିକ୍ଷେର୍ଷି-
ତ୍ରେତୀଲୀସ ପରିତ୍ରୟେଶ୍ଵରି, ତ୍ରୟୀ-ଲୀ ଲୋହା
କ୍ଷେତ୍ରାଶ ସାକ୍ଷେଲ୍ଲବୀଲୀ ଗାମନ୍ୟବ୍ରତୀବୀଲୀଲୀ
ମାତ୍ରମାତ୍ରିକୀଲୀ ଇନ୍ଦ୍ରିତ୍ତିତ୍ତୁତ୍ତୀଲୀସ ଗାନ୍ଧିନ୍ଦ୍ରି-
ଲେବୀଲୀ ଗାମିତ୍ର, ଯୁଦ୍ଧିକ୍ଷା-ମାତ୍ରମାତ୍ରିକୀଲୀସ
ମେତ୍ରନୀକ୍ଷେର୍ବାତା ଧର୍ମକ୍ଷରି ଗର୍ବିଗାଲୀ
(ଶ୍ଵର) କୃତ୍ତବ୍ୟାଦୀ.

გ. სოხაძე დაიბადა 1953 წლის 29 აპრილს ქალაქ ქუთაისში. 1970-1974 წლებში იგი სნავლობდა ქუთაისის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტზე. ინსტიტუტის დამთავრებისთანავე პროფესორი გვანჯი მანია გ. სოხაძეს, როგორც განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებულ ახალგაზრდას, ინვესტიციურ-თანამშრომლის თანამდებობაზე თსუ-ის ილია ვეკუას სახელობის გამოყენებითი მათემატიკის ინს-ტიტუტში, მოგვიანებით მან მუშაობა გააგრძელა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ან-დრია რაზმაძის სახელობის მათემატიკის ინსტიტუტში. 1983 წლიდან გ. სოხაძე ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი და უმაღლესი მათე-მატიკის კათედრის გამგეა. 2009 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე იგი მუშაობდა თსუ-ის ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა და კულტურზე.

1980 წელს გ. სოხაძემ კიევში, უკრაინის მათემატიკის ინსტიტუტის

მრავალმხრივი და ნაყოფიერი სამცი
ნიერო-პედაგოგური მოღვაწეობა
იყი იყო მრავალი სასწავლო კურსი
სა თუ სახელმძღვანელოს აგტორი
არაერთი ახალგაზრდა აზიარა მან
მეცნიერული ცოდნის საფუძვლებს
იგი დაუღალავი და საინტერესო პე
დაგოგი იყო, მას ჰქონდა უნარი მომ
თხოვნელობა მამა-შვილურ სითბოსა
და სიყვარულში გაეზავებინა, რაც
მეტად ეფექტურს ხდიდა მის ახალ
გაზრდებთან მუშაობას. იგი იყო სტუ
დენტების საყვარელი ლექტორი, რაც
ხშირ შემთხვევაში ადმინისტრაციას
ლო-ჯისტიკურ პრობლემებს უქმნი
და — გაცილებით მეტი მსურველ
ენერებოდა მის არჩევით კურსებზე
ვიდრე ეს სასწავლო გეგმით იყო გათ
ვალისნინებული. გ. სოხაძის ხელმძღ

გვიანდებო უნივერსიტეტის დამორჩებულს, წუთითაც არ დაუყრია ვარ-ხმალი...

18 სექტემბერს გარდაიცვალნოდარ ტაბიძე. გამოჩენილი მეცნიერის, პედაგოგის, უურნალისტთა არაერთი თაობის აღმზრდელის სახელი კარგადაა ცნობილი ქართული საზოგადოებისთვის მაგრამ, ძნელია, იპოვო სიტყვის მარაგი, რომლითაც ჩვენი უნივერსიტეტის წინაშე ბატონი ნოდარის დამსახურებას გადმოსცემ. იგი წლების მანძილზე ხელმძღვანელობდა უურნალისტიკის ფაკულტეტს, ან უკვე სოციალურდა პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ერთერთ დეპარტამენტსათავისი ცოდნით, სიბრძნით, კალმიით ემსახურებოდა ახალი თაობის აღზრდის, პორფესიონალებად ჩამოყალიბების საქმეს.

დიდი გალაკტიონის ძმისწული
თავისი საქმის ერთგული და მოამაგე
უხვად გასცემდა ნლებით ნაგროვებ
ცოდნასა და გამოცდილებას. ახალ
გაზრდებთან ურთიერთობის უნი
კალური ნიჭით იყო დაჯილდოებული
— როგორც მისი შეგირდები ისსე
ნებენ, ერთდროულად მკაცრიც იყო
და ლმობიერიც, მომთხოვნიც და მე
გობრულიც...

იშვიათია ისეთი სიყვარული, ერთ-გულება და პატივისცემა, როგორც ამას ბატონი ნოდარის სტუდენტები დღის უკვე სახელმოვანნი, საკუთარი

საქმის პროფესიონალები, გამოხატავდნენ სათაყვანებელი ოსტატისადმი. ბევრი გულისტკენაც შეხვდა, დაუმსახურებელი წუხილი, მაგრამ მშობლიურ უნივერსიტეტს დაშორებულს, წუთითაც არ დაუყრია ფარ-ხმალი... უამრავი სამეცნიერო თუ მემუარული ლიტერატურის გვერდით, შესაშური მონდომებითა და ენერგიით დააარსა და გამოსცა სამეცნიერო კრებული „ურნალისტური ძიებანი“, რომლის არაერთმა ტომმა იხილა დღის სინათლე. გარს ახალქედა მეცნიერები შემოიკრიბა, სამოლვანეო ასპარეზი გაუხსნა და ახალი პერსპექტივები დაუსახა, მათ შორის ჩვენი ფაკულტეტის პროფესურის დიდ ნაწილსაც. სიცოცხლის ბოლომდე პირნათლად ემსახურა საყვარელ პროფესიას, მომავალი თაობის აღზრდისა და მეცნიერების მიზანისადმი.

ნოდარ ტაბიძის ლვანლი დაუკინები იქნება დედა უნივერსიტეტისთვის, მათვის, ვინც იცის ბატონი ნოდარის აიტყვის ფასი და მათვისაც, ვინც მშენებლი ეზიარება მის შემოქმედებას.

თამარ დოლბაია, თსუ-ის სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ლექანი

ვანე-ლობით დაცული იქნა მრავალი
დისერტაცია კიევსა და თბილისში.
ამჟამად, იგი ერთდროულად ხუთ
დოქტორანტს ხელმძღვანელობდა
სხვადასხვა უნივერსიტეტიდან.

ნავიდა ჩვენგან აღიარებული მეც-ნიერი, საერთაშორისო დონის მათე-მატიკოსი. ყველა, ვინც გიას იცნობ-და, დიდად აფასებდა მის მაღალ პრო-ფესიონალიზმს, პრინციპულობასა და ობიექტურობას, გამორჩეულ ადამიანურ თვისებებს, ღირსების გრძნობას და კეთილგანწყობას კო-ლეგების მიმართ. მისი გარდაცვა-ლება აუნაზღაურებელი დანაკლისია როგორც ოჯახისათვის, ისე მისი მე-გობრივისა და კოლეგებისთვის.

ვასტანგ პვარაცხელია,
ომარ ფურთუსია

